

Гарчиг		
1	Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлтийг улсын дүнтэй харьцуулсан үзүүлэлт	2
2	Үйлчлэх хүрээний хүн ам зүйн байдал	3
3	Газар нутаг, хүн ам зүйн зарим бүтэц	4-5
4	Эх хүүхдийн эрүүл мэнд	6-7
5	Эх хүүхдийн эндэгдэл	8-10
6	Нас баралтын мэдээлэл	10
7	Жирэмсний хяналт	11
8	Үр хөндөлт	12
9	Жирэмслэлтээс сэргийлэх аргын хэрэглээ	12
10	Эхчүүдийн амрах байрны ашиглалт	13
11	Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ	14
12	Хүн амын өвчлөл нас баралтын шалтгаан	15
13	Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг	16
14	Эмнэлгийн орны ашиглалт	17
15	Халдварт өвчин	18-19
16	Түргэн тусламжийн үйлчилгээ	20
17	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрүүл мэнд	19-20
18	Ахмад настны эрүүл мэнд	21
19	Өрх, хүн амын эрүүл мэнд	22
20	Эм зүйн тусламж үйлчилгээ	23
21	Хүний нөөцийн мэдээлэл	24
22	БОЭТөвийн шатлалын тусламж үйлчилгээ	25
23	Эрүүл мэндийн санхүүжилт	26-28

Эрүүл мэндийн зарим үзүүлэлтийг улсын дүнтэй харьцуулбал

/2016.2017 оны жилийн эцсийн байдлаар/

Үзүүлэлт		Өмнөговь аймаг			Улсын дүн		
		2016 он	2017 он	Өсөлт бууралт	2016 он	2017он	Өсөлт бууралт
Нийт үзлэг	Тоо	319971	315977	-3994		17572424	
Нэг иргэнд жилд үзүүлсэн тусламж	удаа	4,9	4.8	-0.1		5.6	5.6
Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	Нийт үзлэгт эзлэх хувь	36.6	38.3	1.7		31.7	31.7
Бүртгэгдсэн өвчлөл	тоо	55567	56600	1033	1610845	1974557	363712
	10000 хүн амд	8728.6	8602.1	-126.5		6328.8	6328.8
Эхийн эндэгдэл	тоо	3	1	-2	38	20	-18
	100000 амьд төрөлтөд	212,9	76.8	-136.1	48.6	26.9	-21.7
Нялхсын эндэгдэл	тоо	27	21	-6	1315	1009	-306
	1000 амьд төрөлтөд	19,1	16.1	-3	16.8	13.6	-3.2
Эрт нярайн эндэгдэл	тоо	14	8	-6	528	475	-53
	Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	51,8	38	-13.8	73.2	73.4	0.2
1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	7	5	-2	315	235	-80
	1000 амьд төрөлтөд	4,9	3.8	-1.1	4	3.1	-0.9
Халдварт өвчний гаралт	тоо	997	714	-283	69663	44300	-25363
	10000 хүн амд	153,9	115.8	-38.1	227.8	144.9	-82.9
Сүрьеэ	10000 хүн амд	4,3	4.2	-0.1	13.2	12.4	-0.8
Гепатит	10000 хүн амд	2,6	2.8	0.2	1.9	1.7	-0.2
Нийт төрөлт	Тоо	1401	1297	-104	77803	1297	-76506
	10000 хүн амд	21,6	22.8	1.2	25.7	20.8	-4.9
Нас баралт	тоо	320	307	-13	16181	15812	-369
	эмнэлэгт	87	90	3	4551	4282	-269
	Хоног болоогүй	34	30	-4	1016	967	-49
	Хорт хавдрын эзлэх хувь	22,8	17.9	-4.9	25.3	25.1	-0.2
	Осол гэмтлийн эзлэх хувь	14	17.5	3.5	15	16.6	1.6
Хэвтэж эмчлүүлсэн хүн	тоо	13584	13615	31	849051	853838	4787
	Ор хоног	93536	91579	-1957	6197558	6142569	-54989
	Дундаж ор хоног	6,8	6.7	-0.1	7.3	7.1	-0.2
Жирэмсний эрт хяналт	хувь	83,2	87.2	4	84.2	86.8	2.6

Санхүүгийн үзүүлэлт	2016 он	2017 он	өөрчлөлт
Хөрөнгө оруулалт	5,069,3.	2,238,3	-2,2
Улсын төсвийн санхүүжилт	9,438,781.0	10,955,024	+9,2 %

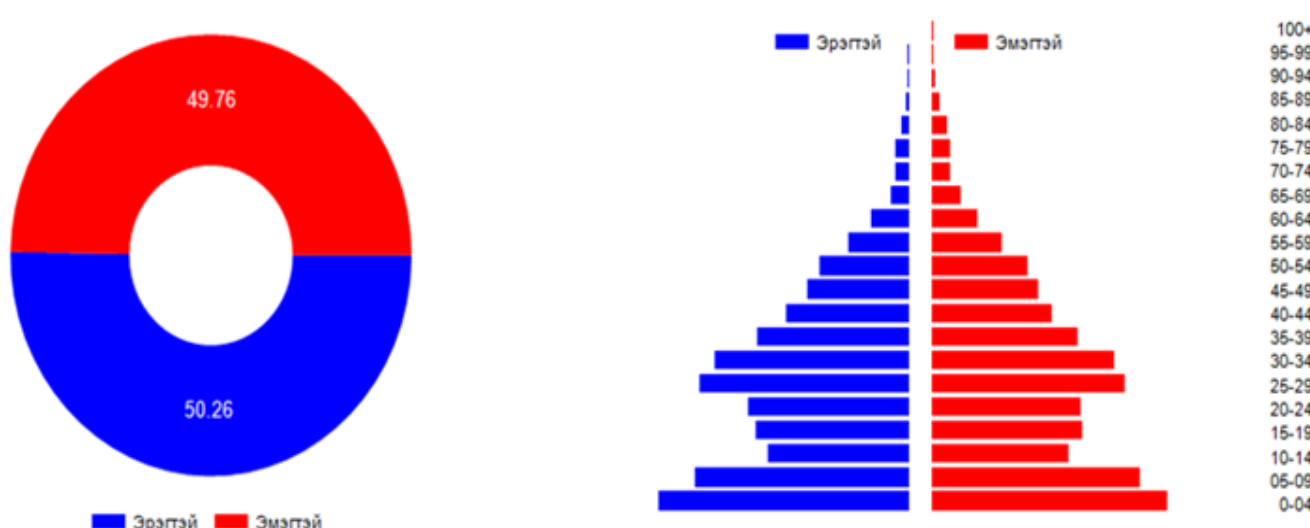
ҮЙЛЧЛЭХ ХҮРЭЭНИЙ ХҮН АМ ЗҮЙН БАЙДАЛ

2017 оны эцсийн байдлаар 65798 хүн тоологдож, үйлчлэх хүрээний хүн амын тоо 2134–р буюу 3.4 хувиар нэмэгдсэн ба хүн амын цэвэр өсөлт өмнөх жилээс 1.7-р буурсан байна. Хүн амын 50,3% нь эрэгтэй, 49,7% нь эмэгтэй хүн бөгөөд хүйсийн харьцаа 1,01:1 байна. Аймгийн хэмжээгээр нийт 21278 өрх байгаа нь өмнөх оноос 609 өрхөөр буюу 2,86 хувиар өссөн байна. Нэг өрхөд дунджаар 3,09 хүн ногдож байна. Нийт өрхийн 26,6% нь хөдөөгийн алслагдсан өрх, 33,7% нь сумын төвд, 39,7% нь аймгийн төвд байна. Нийт хүн амын 32 хувийг 0-15 насны хүүхэд, 62,2 хувийг 16-59 насны, 5,8 хувийг 65-с дээш насны хүн ам эзэлж байна. Нийт хүн амын 38 хувь Даланзадгад сумын төв, 29,2 хувь Гурвантэс, Ханбогд, Цогтцэций сумдын төвд суурьшиж байна.

Хүн ам нийгмийн 2017 оны зарим онцлох үзүүлэлт

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар өрх, хүн амын зарим үзүүлэлтийн мэдээгээр аймгийн хэмжээнд бүтэн өнчин хүүхэд 32 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 28,9 хувиар, хагас өнчин хүүхэд 539 байгаа нь өнгөрсөн оноос 8,3 хувиар тус тус буурсан байна. Мөн өрх толгойлсон эмэгтэй 3334 байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6,8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Хүн амын дунд 90-с дээш өндөр настай 81 хүн байгаа ба үүний 25,9 % нь 95-с дээш настай иргэд байна. 2 ихэр хүүхдийн тоо 350, 3 ихэр хүүхдийн тоо 9 байгаа ба ихэр хүүхэдтэй өрхийн тоо 178 байна. Ганц бие өндөр настан 1251 байгаа нь өнгөрсөн оноос 111-р нэмэгдсэн байна. 18 хүртэлх насны 4 түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх 716 байгаа нь өнгөрсөн оноос 44-р цөөрсөн байна.

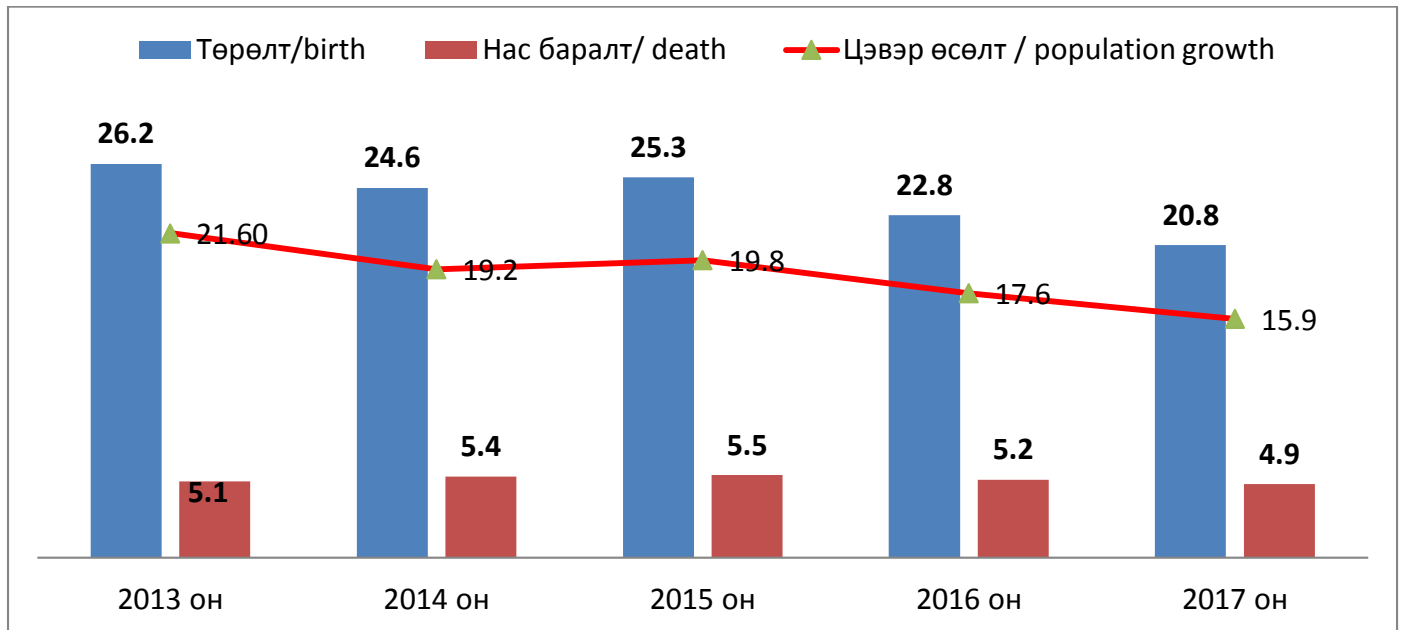
Өмнөговь аймгийн хүн амын нас, хүйсийн суварга

Хүн амын нас, хүйсийн пирамид нь цаг хугацааны тодорхой үеийн хүн амын нөхөн үржихүйн тасралтгүй процессын явцыг харуулдаг бөгөөд төрөлт нас баралтын түвшин өндөр байвал пирамидын суурь өргөн орой руугаа нарийссан байх бөгөөд тухайн үзүүлэлт бага бол эсрэг дүрслэл харагддаг.

Сүүлийн жилүүдэд төрөлтийн түвшин өндөр байгаатай холбоотой Өмнөговь аймгийн хүн амын нас хүйсийн суваргын суурь нэлээд өргөсөж байгаа ба хүн амын ердийн хөдөлгөөний өөрчлөлтөөс шалтгаалан суваргын хэлбэр өөрчлөгдөж, хөдөлмөрийн насны буюу 20-34 насны хүн ам хүйсийн хувьд тэнцвэртэй өссөн нь харагдаж байна.

Хүн амын төрөлт, нас баралтын түвшин

Хүн амын ердийн хөдөлгөөн / сумдаар 2016.2017 оноор /

Сум, өрхийн нэр	Төрөлт 1000 хүн амд		Нас баралт 1000 х/а		Цэвэр өсөлт 1000х/ а	
	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он
Баяндалай	17.7	18.1	3.8	7.1	13.9	11.0
Баян-овоо	18.6	11.9	2.3	4.0	16.3	8.0
Булган	17.2	13.1	3.8	5.8	13.4	7.3
Гурвантэс	18.0	18.4	4.3	3.4	13.6	15.0
Мандал-овоо	14.9	11.7	3.7	4.3	11.1	7.4
Манлай	12.9	17.6	5.2	3.2	7.7	14.4
Номгон	15.3	14.4	7.4	2.7	7.8	11.7
Ноён	18.7	15.5	8.2	5.2	10.5	10.3
Сэврэй	17.3	10.7	3.5	3.9	13.8	6.8
Ханбогд	17.0	12.0	4.3	2.3	12.7	9.7
Ханхонгор	10.3	9.0	8.3	3.0	2.0	6.0
Хүрмэн	14.4	13.2	3.8	5.0	10.6	8.2
Цогт-овоо	22.4	23.3	4.1	6.3	18.3	17.0
Цогтцэций	14.8	19.9	2.6	3.3	12.2	16.6
Шимбилэг	22.3	16.3	2.8	4.0	19.5	12.3
Өнө-орших	22.1	13.6	4.1	3.3	18.0	10.3
Энхийн хүслэн	19.4	17.5	4.6	4.4	14.9	13.1
Нийт	22.8	20.8	5.2	4.9	17.6	15.9

Хүн амын зарим бүтэц

Байгууллагын нэр	Үйлчлэх хүрээний хүн ам		Эрэгтэй / 2017 /		0-5 хүртэлх насны хүүхэд/2017/		15-49 насны эмэгтэйчүүд		65-с дээш насны ахмад настан	
	2016	2017	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь	тоо	хүн амд эзлэх хувь
Баяндалай	2098	2082	1074	51.5	212	5.7	533	451.7	103	19.3
Баян-овоо	1758	1733	883	50.9	180	5.7	460	469.4	75	16.3
Булган	2066	2122	1108	52.2	225	5.6	548	460.5	105	19.2
Гурвантэс	4729	4869	2412	49.5	618	6.6	1328	413.7	182	13.7
Мандал-овоо	1628	1602	844	52.6	178	5.9	413	439.4	74	17.9
Манлай	2499	2577	1308	50.7	325	6.6	702	410.5	99	14.1
Ноён	2567	1394	739	53	167	6.7	360	383.0	51	14.2
Номгон	1357	2580	1361	52.7	266	5.0	676	524.0	121	17.9
Сэврэй	2055	2009	1023	50.9	206	5.5	558	502.7	85	15.2
Ханбогд	6387	6978	3851	55.1	930	7.1	1789	359.2	124	6.9
Ханхонгор	1992	2010	1056	52.5	175	4.3	492	572.1	133	27.0
Хүрмэн	1590	1593	800	50.2	169	5.3	425	500.0	75	17.6
Цогт-овоо	1760	1811	900	49.6	248	6.6	476	396.7	67	14.1
Цогтцэций	7103	7422	3806	51.2	1170	8.2	1985	327.0	137	6.9
Шимбилэг	9087	9371	4496	47.9	1211	13	2298	24.5	388	4.1
Өнө-орших	7727	7922	3744	47.2	905	11.4	2076	26.2	372	4.7
Энхийн хүслэн	8373	8476	4116	48.5	1039	12.2	4562	53.8	369	4.3
Нийт	63661	65798	33093	50.3	8240	12.5	17778	27	2455	3.7

Өмнөговь аймгийн нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хүн амын нягтрал, алслалт

Сумдын нэр	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ /мян.км2/	Хүн амын нягтрал /1км2-д ногдох хүн/	Багийн тоо
Бд/Bd	10.8	0.2	3
Бо/Bo	10.5	0.2	3
Бу/Бу	7.5	0.3	4
Гт/Gt	27.9	0.2	4
Мо/Мо	6.4	0.3	3
Мн/Mn	12.4	0.2	4
Но/No	19.5	0.1	5
Нн/Nn	10.6	0.1	2
Сэ/Se	8.1	0.3	3
Хб/Khb	15.2	0.4	5
Хх/Kh-kh	9.9	0.2	4
Хү/Khu	12.4	0.1	3
Цо/Tso	6.5	0.3	3
Цц/Ts-ts	7.2	1	4
Даланзадгад	0.5	50.4	8
Аймгийн дүн	165.4	0.4	58

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2017 онд 1297 эх төрж, 1301 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оноос төрөлт 7,5%-р буюу 104 тохиолдлоор буурсан байна. Улсын хэмжээнд 73884 эх төрсөн нь өнгөрсөн оноос 5 хувиар буурсан байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад Баяндалай сум, Гурвантэс, Манлай, Ханбогд, Хүрмэн, Цогт-Овоо, Цогтцэций сумдад төрөлт нэмэгдсэн хэдий ч бусад сумдад төрөлт буурсан байна. Нийт төрөлтийн 19,1 % кесар хагалгаагаар, 6,1 % нь охидын төрөлт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос буурсан үзүүлэлтүүд байна. Нийт төрөлтийн 0,4 % нь гэртээ, 0,84 % нь амьгүй төрсөн нь өмнөх жилийн үзүүлэлтээс нэмэгдсэн анхаарал татаж байгаа үзүүлэлт юм. Сумдын төрөх эхчүүдийн 65,1 %-ийг аймгийн төвд, БОЭТөвд шилжүүлэн төрүүлсэн нь өнгөрсөн оноос 6,2-р буурсан үзүүлэлт байна.

Сумын нэр Sum	Нийт төрөлт		Аймагт төрөлт		Кесар хагалгаагаар төрсөн		Гэрт төрсөн		Амьгүй төрүүлсэн		Ихэр төрөлт		20-с доош насны төрөлт		20-с доош насны төрөлтийн хувь		Төрсний дараа 42 хоногийн дотор идэвхтэй хяналтад хамрагдсан хувь	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Бд/Bd	40	45	30	40	5	9					1			3		6.7	97.5	82.2
Бо/Bo	33	26	30	25	6	4	1				2		3	3	9	11.5	90.9	96.2
БУ/Bu	42	34	40	34	7	9					2	2	5	2	11,9	5.9	100	94.4
Гт/Gt	98	101	55	71	15	13		1			1		7	5	7,1	5.0	100	91.1
Мо/Мо	27	22	21	20	5	4			1	1	1		3	2	11,1	9.1	100	100
МнМн	36	53	30	47	2	7						3	3	4	8,3	7.5	100	100
Но/No	46	46	36	35	8	9						1	9	7	19,5	15.2	80.0	100
Нн/Nn	29	23	19	17	2	4			1				5	3	17,2	13.0	100	100
Сэ/Se	37	27	28	15	7	5							4		10,8	0.0	100	100
Хб/Хhb	111	115	80	85	30	24		2			1		10	11	9	9.6	100	100
Хх/Хh-kh	28	25	28	25	4	4	1						1	2	3,5	8.0	100	100
ХүKhu	28	32	26	30	5	8							7	4	25	12.5	100	96.9
Цо/Tso	44	51	25	29	7	13				1			3	2	6,8	3.9	100	100
Цц/Ts-ts	136	159	67	44	30	23				1	1		7	2	5,1	1.3	100	64.6
Бусад	33	34	33	34	6	8					1		3	6	9			
Шб/Shb	236	189	236	189	51	41		1		3	3	4	15	8	6,3	4.2	100	97.4
Өо/Уо	201	145	201	145	50	32	1	1	1	5	1	2	19	7	6,4	4.8	100	100
Эх/Еh	196	170	196	170	43	31	1	1	2			3	18	9	9,1	5.3	100	100
Бүгд	1401	1297	1181	1055	283	248	4	6	5	11	14	15	122	80	8,7	6.2	98.1	95.4

Хүүхдийн эрүүл мэнд

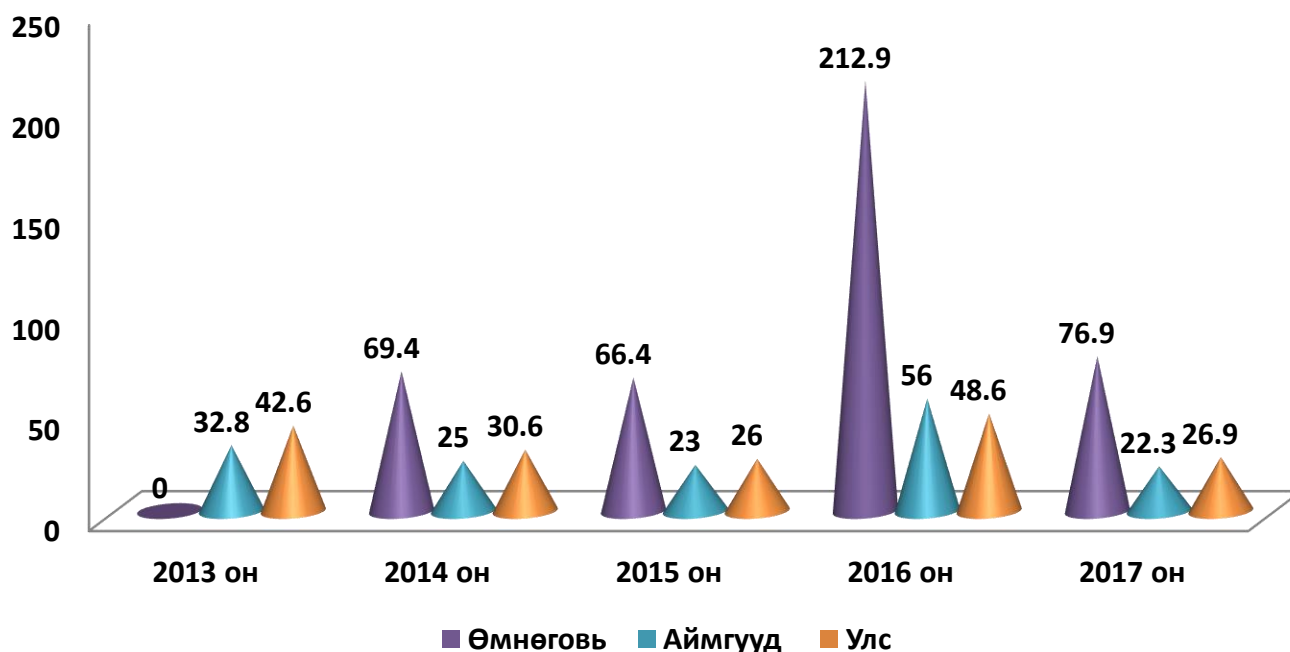
2017 онд нийт 1301 хүүхэд амьд төрсний 660 / 50,7%/ нь хүү, 641 / 49,3%/ нь охин байгаа бол улсын хэмжээнд 74328 хүүхэд амьд төрсний 51,8% нь эрэгтэй 48,2% нь эмэгтэй байгаа нь аймаг төдийгүй улсын хэмжээнд эрэгтэй хүүхэд илүү төрсөн ба 100 охинд 102/ӨМ/ -108 /Улс/ хүү ногдож байна. Нийт төрсөн хүүхдүүдийн 4.9% нь 2500-с доош жинтэй төрсөн ба 98,3% нь төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амласан байна. 3 хүүхэд төрөлхийн ямар нэг гажигтай төрсөн нь нийт хүүхдийн 0,2%-г эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оноос 0,7-р буурсан үзүүлэлттэй байна. 0-1 насны хүүхдүүдийн 84,5%-г, 1-5 насны хүүхдүүдийн 46,2%-г идэвхтэй хянасан байна. 14 хүүхэд тураалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,3% -г эзэлж байна. Хүүхдийн хяналтын хувь хамгийн бага буюу аймгийн дундажаас бага байгаа Гурвантэс, Цогтцэций сумууд анхаарал татаж байна. 0-1 насны хүүхдийн заавал хийх дархлаажуулалт 99,3 % тай хийгдсэн байна.

Сумын нэр	0-12 сартай хүүхэд /1нас/						12-59 сартай хүүхэд / 1-5 нас /						1 хүртэлх насны хүүхдийн дархлаажуулалтын хамралт		
	Хүүхдийн тоо	идэвхтэй хянасан	Хяналтын хувь	Тураалтай	Туранхай	Тураалын хувь	Хүүхдийн тоо	идэвхтэй хянасан	Хяналтын хувь	Тураалтай	Туранхай	Тураалын хувь	Нийт хүүхдийн хяналтын хувь	Вакцины хатгалтын тоо	%
Бд	40	34	85.0	1		2.9	138	117	84.8	2		1.7	84.9	150	99,3
Бо	26	21	80.8				137	81	59.1		2		69.9	123	98,4
БУ	33	29	87.9				135	81	60.0				73.9	141	100
Гт	94	48	51.1		3		460	85	18.5				34.8	530	99
Мо	28	25	89.3				132	69	52.3				70.8	102	99
Мн	41	38	92.7				185	146	78.9				85.8	220	100
Но	50	43	86.0				130	88	67.7				76.8	196	100
Нн	31	30	96.8				145	120	82.8				89.8	130	100
Сэ	45	27	60.0				165	117	70.9				65.5	136	100
Хб	150	146	97.3				798	203	25.4				61.4	630	996
Хх	20	19	95.0				97	71	73.2				84.1	42	100
Хү	25	22	88.0				139	127	91.4	1		0.8	89.7	88	100
Цо	54	53	98.1				184	102	55.4				76.8	205	100
Эу	157	142	90.4				895	314	35.1				62.8	1038	98,6
Шб	213	162	76.1	1		0.6	994	340	34.2	3		0.8	55.1	996	100
Өо	191	188	98.4	1		0.5	671	409	61.0				79.7	718	98,4
Эх	186	145	78.0	3	1	2.1	861	425	49.4	3	3	0.7	63.7	835	98,1
Бүгд	1384	1172	84.7	5	4	0.4	6266	2895	46.2	9	5	0.3	65.4	6280	99,3

ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ**Эхийн эндэгдэл**

2017 онд 1 эх эндсэн нь 100000 амьд төрөлтөд 76.8 байгаа нь өнгөрсөн оноос аймгуудын дүнгээс 54,6-р, улсын дүнгээс 50-р өндөр байна. Улсын хэмжээнд 20 эх эндсэн нь өнгөрсөн жилээс 18 тохиолдлоор буурсан ба 100000 амьд төрөлтөд 26,9 болж 21,7-р буурсан байна. Нийт эндэгдлийн 25% /5/ нь амаржих газруудад, 75% /15/ аймгуудад эндсэн байна. Шалтгаанаар нь авч үзвэл эрхтэн тогтолцооны эмгэгийн улмаас 50%, жирэмсэн үеийн хүндрэлээр 20%, төрсний дараахь үеийн хүндрэлээр 40% нь эндсэн байна.

Эхийн эндэгдлийг улс аймгийн дүнтэй харьцуулбал:

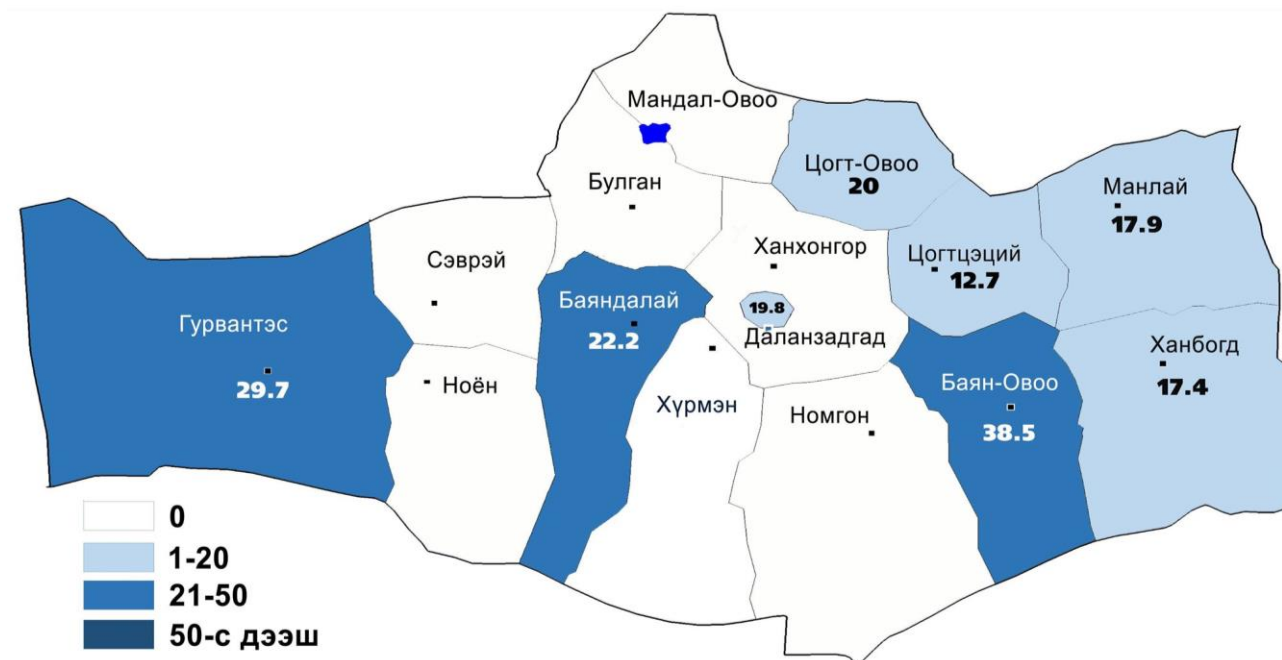
Хүүхдийн эндэгдэл

2017 онд 0-1 насны 21 хүүхэд эндсэн нь өнгөрсөн оноос 6 тохиолдлоор буурч 1000 амьд төрөлтөд 16,1 болж 3,1-р буурсан байна. Нялхсын эндэгдлийн түвшин улсын дунджаас 2,5-р, аймгуудын дунджаас 1,6-р тус тус өндөр байна. Нийт нялхсын эндэгдлийн 38%-г /8/ эрт нярай үеийн эндэгдэл эзэлж байна. Эндсэн нялхсын 80,9% нь /17/ эрэгтэй, 19% нь /4/ эмэгтэй хүүхэд байна. Нялхсын эндэгдлийн 38% нь /8/ перинаталь үеийн эмгэгээр, 4,7% нь /1/ уушгины хатгаа, 4,7% нь /1/ төрөлхийн гажиг, 28,5% /6/ нь осол гэмтлээр, 9,5% нь /2/ мэдрэлийн эмгэгээр, 4,7% буюу 1 ургийн халдвараар, 9,5% /2/ нь тархинд цус харвалтаар тус тус эндсэн байна.

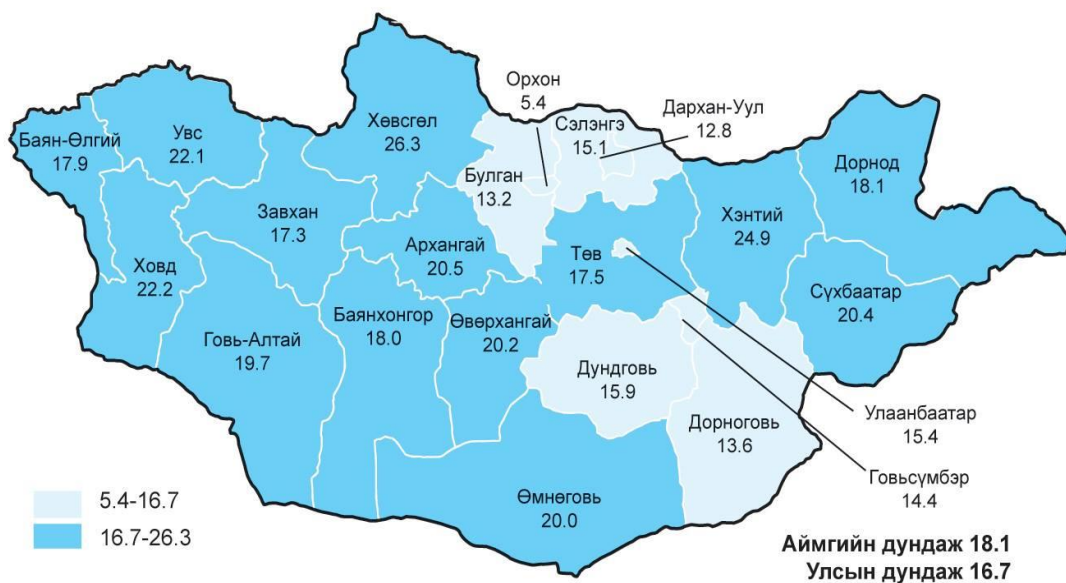
1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 5 тохиолдол бүртгэгдсэн нь 1000 амьд төрөлтөд 3,8 ногдож байгаа ба 4 эрэгтэй, 2 эмэгтэй хүүхэд байна. 1-5 насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан нь зам тээврийн осол /20%/, осол гэмтэл /40%/, хатгаа /20%/, төрөлхийн гажиг /20%/, байна.

Нийт 0-5 насны хүүхдийн эндэгдлийн 42,3% нь /11/ БОЭТөвд, 27% нь /7/ сумын эмнэлэгт, үлдэх 30,7% /8/ гэртээ болон хээр гадаа эндсэн байна.

Нялхсын эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд /Өмнөговь сумдаар 2017 он/

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2017 оны жилийн эцсийн байдлаар/

Хүүхдийн эндэгдлийн байдлыг 2 оноор харьцуулбал:

Сумын нэр <i>Sum</i>	0-1 насны эндэгдэл		0-1 насны эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд		1-5 насны эндэгдэл		1-5 насны эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд		Эрт нярай үеийн нас баралтын тоо		Эрт нярай үеийн нас баралтын хувь	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Баяндалай		1/БОЭТ		22.2		1/БОЭТ		22.2				
Баян-овоо	1	1	24.3	38.5		1		38.5	1		100	
Булган	1/БОЭТ		22.7									
Гурвантэс	1/БОЭТ	3/1/БОЭТ	10.1	29.7		1		9.9		1 БОЭТ		33.3
Мандал-овоо	1		37	0.0					1		100	
Манлай	1/Цц	1	27.7	17.9								
Номгон	1/БОЭТ		21.7		1		21.7					
Ноён	1		35.7		1		35.7					
Сэврэй	1/БОЭТ		27						1/БОЭТ		100	
Ханбогд	5/4/БОЭТ	2/1/БОЭТ	80.3	17.4					1/3/БОЭТ	2/1/БОЭТ	44.4	100
Ханхонгор	1/БОЭТ		35.7						1/БОЭТ		100	
Хүрмэн												
Цогт-овоо		1/БОЭТ		20.0						1 БОЭТ		100
Цогтцэций	1	2	7.3	12.7		1		6.3		1		50
Бусад												
Шимбилэг	1	3/1/БОЭТ	4.1	15.8		1		5.3		1 БОЭТ		33.3
Өнө-орших	3/БОЭТ	3 БОЭТ	14.9	21.1	3		14.9		3/БОЭТ	1 БОЭТ	100	33.3
Энхийн хүслэн	4/БОЭТ	4/2/БОЭТ	20.6	23.1	1/1/БОЭТ		10.3		3/БОЭТ	1 БОЭТ	75	25
Нийт	27	21	19.1	16.1	7	5	4.9	3.8	14	8	51.8	38

Нас баралт

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар нас баралтын 307 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 13 тохиолдлоор буурсан ба нийт нас баралтын 29,3% нь эмнэлэгт, үүний 33,3% нь хоног болоогүй нас барсан байна. Нийт нас баралтын 63,5 % нь /195/ эрэгтэй, 36,4% нь /112/ эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 17,9%-г /55/ хорт хавдрын, 17,5%/54-г осол гэмтлийн нас баралт эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос осол гэмтлийн нас баралт нэмэгдэж, хорт хавдарын нас баралт буурсан байна.

Сум өрхийн нэр	Нийт нас баралт <i>Total death rate</i>		Эмнэлэгт нас баралт <i>Death in hospital</i>		Хоног болоогүй <i>Before 24 hours death</i>		Осол гэмтлийн нас баралт <i>Injury, poisoning and certain other consequences</i>		Хорт хавдрын нас баралт <i>Neoplasms</i>		Зүрхний ишемит болон шалтгаант нас баралт		Тархинд цус харвалтаар нас баралт	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Бд	13	15	3	5		1	4	3		5	2		3	
Бо	7	10		6		2	1		1	1				
БУ	11	14	4	6	1	2			4	1	2	1	3	7
Гт	27	27	7	5	3	2	6	3	3	4	2		4	7
Мо	7	8	2	1	1	1		1	1	3				1
Мн	15	10	4	4	2				8	1		1	1	1
Но	20	10	4	4			3	3	8	1		2	1	
Нн	12	7	4	1	2		2	1			4			4
Сэ	10	11	2	3		1	1	2	3	3			2	
Хб	31	20	17	5	9	1	5	8	3		1		1	1
Хх	21	6	2	1	1		3		4	3		2		1
Хү	8	10	1	1				1	3	2		4		
Цо	7	14	2	2		1	1	3	1	4	1		2	2
Цц	4	12	4	12	2	5	1	4	3	5		2	4	2
бусад	2	4	2	4	1	1	1		1		1		1	2
Шб	28	44	6	11	1	2	6	6	8	8		4	1	2
Өо	36	36	10	12	6	7	6	7	10	2	7	6	2	4
Эх	45	37	13	7	5	4	3	7	12	11	2	6	8	7
ЭУ	16	12					2	5						2
Нийт	320	307	87	90	34	30	45	54	73	54	22	28	33	43

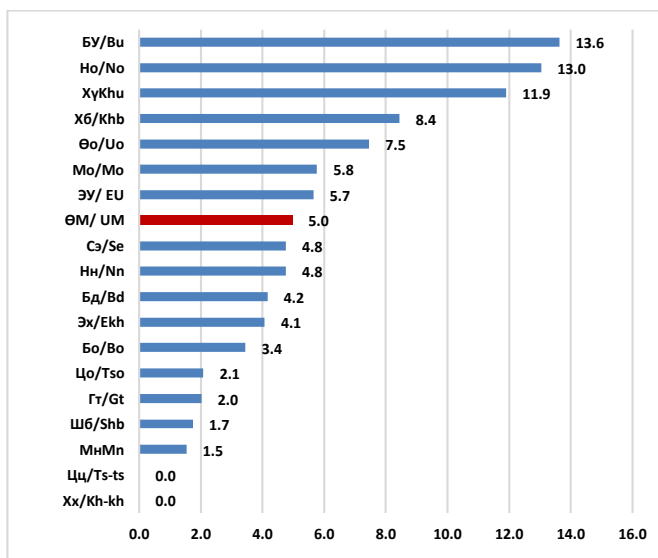
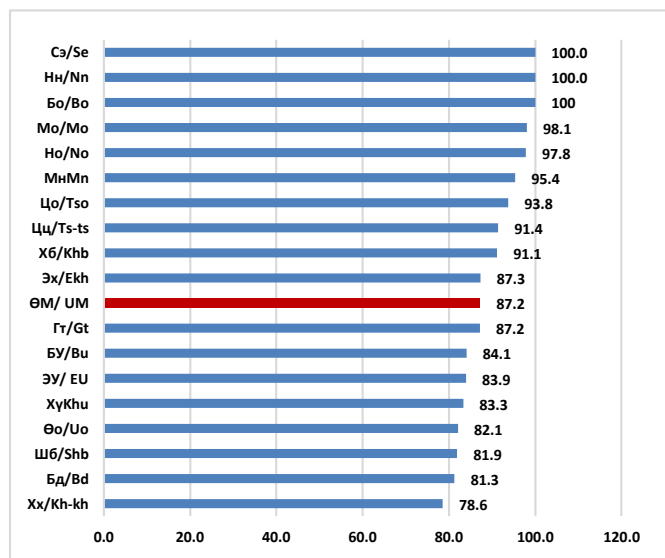
Жирэмсний хяналт

2017 онд 1873 эмэгтэй шинээр жирэмсний хяналтад орсны 87,2% эрт, 0,8% хожуу хяналтад орсон байна. Нийт хяналтад орсон жирэмсэн эхчүүдийн 4,9 % нь 20-с доош насны охидын жирэмслэлт эзэлж байна. Төрсөн бүх эхчүүдийг жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш хяналтад хамруулсан хувь 95,4% байна. Нийт жирэмсэн эхчүүдийн 99,5%-г цусны шинжилгээнд хамруулсан ба 1,07% нь уцс багадалттай, 1,34% нь бэлгийн замаар дамжих халдвартай байсан байна.

Сумын төв	оны эцэст жирэмсний хяналтад байгаа эмэгтэй No of pregnant women	Шинээр хяналтад орсон No of women ANC new visits	Үүнээс/ out of them				Шинээр хяналтад орсон жирэмснээс цусны шинжилгээ өгсөн /Blood test coverage of ANC controlling	Цус багадалттай жирэмсэн Anaemia of pregnant woman	Жирэмсний хугацаанд 6 ба түүнээс дээш үзүүлсэн хувь
			Эхний 3 сартай ANC visits during first trimester	4-6 сартай 4-6 Month	7 дээш сартай During 7 month or later	20-с доош насны No of pregnancies under 20 y/o			
Бд/Bd	22	48	39	9		2	48	3	91.1
Бо/Bo	16	29	29			1	29	1	84.6
БУ/Bu	26	44	37	7		6	44	5	100.0
Гт/Gt	50	148	129	19		3	148		99.0
Мо/Mo	29	52	51	1		3	52		95.5
Мн/Mn	30	65	62	3		1	64		90.6
Но/No	34	46	45	1		6	45	3	95.7
Нн/Nn	8	21	21			1	21		95.7
Сэ/Se	20	42	42			2	42		88.9
Хб/Khb	120	237	216	20	1	20	237		98.3
Хх/Kh-kh	19	42	33	9			42	1	100.0
Хү/Khu	15	42	35	6	1	5	42		84.4
Цо/Tso	22	48	45	3		1	48	3	96.1
Цц/Ts-ts	110	70	64	6			69		97.5
Шб/Shb	125	287	235	51	1	5	281	2	95.8
Өо/Uo	101	201	165	30	6	15	201		94.5
Эх/Ekh	101	221	193	24	4	9	221	2	94.7
ЭУ/ EU		230	193	34	3	13	230		
Бүгд Total	848	1873	1634	223	16	93	1864	20	95.4

Жирэмсний хяналтын хувь / сумдаар/

20-с доош насны жирэмслэлт / сумдаар /

Үр хөндөлт

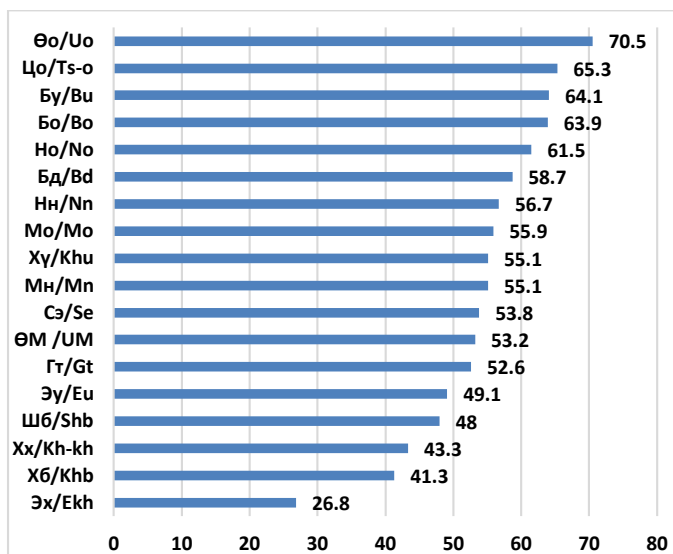
Аймгийн хэмжээнд 2017 онд нийт 611 эмэгтэй үр хөндүүлсэн нь өнгөрсөн оноос 186 тохиолдлоор өссөн ба 1000 амьд төрөлтөд 469,6 ногдож байна. Нийт үр хөндөлтийн 11,3% нь БОЭТөвд, 88,7% нь хувийн эмнэлэгт тохиолдсон байна. Нийт үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 6% нь 20-с доош насны оюутан, 36,5% нь ажилгүй, 16,3% нь малчин, 41,2% нь ажил эрхэлдэг эмэгтэйчүүд байна. Үр хөндүүлсэн эмэгтэйчүүдийн 81,1 % нь анх удаа, 15,2 % нь 2 удаа, 2,2 % нь 3 удаа, 1,2% 4-5 удаа үр хөндүүлсэн байна. Мөн төрөөгүй эмэгтэй 10,4% /64/, үүний 6,2% нь 2 удаа үр хөндүүлсэн байна. 3,4 % нь хожуу үр хөндүүлжээ.

Сумын нэр <i>Sum</i>	Нийт үр хөндөлт		Үүнээс хожуу үр хөндөлт		19-с доош насны үр хөндөлт		1000 амьд төрөлтөд ногдох үр хөндөлт	
	<i>Total abortion</i>		<i>Late abortion</i>		<i>No of abortions conducted in women under 19 age</i>		<i>Early abortion per 1000 live births</i>	
	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он
Бд/Bd	9	15				1	225	333.3
Бо/Bo	7	19		1		1	212.1	730.8
Бу/Бу	12	18	1	3	2	3	285.7	500.0
Гт/Gt	20	26					204.1	257.4
Мо/Mo	6	14				1	222.2	666.7
Мн/Mn	10	17					277.8	303.6
Но/No	20	23	1	2	1		434.8	489.4
Нн/Nn	6	9	1		1		206.9	391.3
Сэ/Se	13	12			1	2	351.4	444.4
Хб/Khb	37	40				1	333.3	347.8
Хх/Kh-kh	3	9		1			1.7.1	360.0
Хү/Khu	9	18		1		2	321.4	562.5
Цо/Tso	4	14	1	2			90.9	280.0
Цц/Ts-ts	48	55		2	1	5	352.9	348.1
Шб/Shb	63	105		2	5	3	266.9	552.6
Өо/Uo	60	84	1	5	5	9	298.5	591.5
Эх/Ekh	79	100	1	1	7	9	403.1	578.0
Бусад газар	19	33		1	1			
Бүгд Total	425	611	6	21	24	37	303.4	469.6

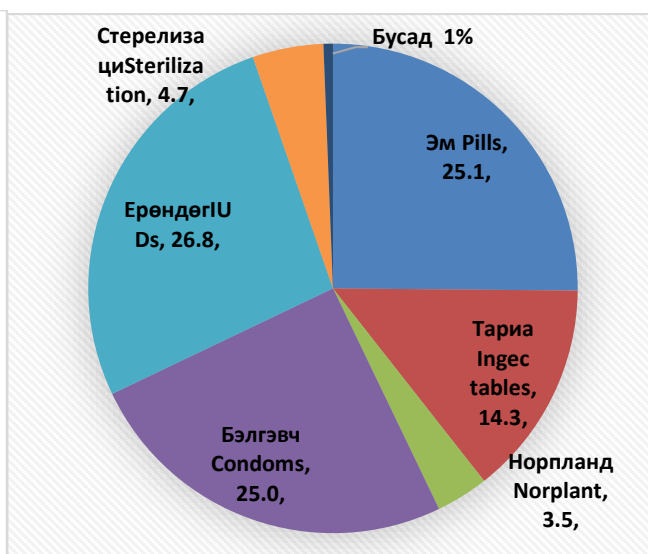
Жирэмснээс сэргийлэх аргын хэрэглээ

Сумын нэр <i>Sum</i>	Бүгд <i>Contraceptive methods total</i>	Үүнээс / <i>Out of them</i>							Төрөх насны эмэгтэйчүүдийн дунд ЖСА хэрэглээний хувь
		Эм <i>Pills</i>	Тариа <i>Injec tables</i>	Норпланд <i>Norplant</i>	Бэлгэвч <i>Condoms</i>	Ерөндөг <i>IU Ds</i>	Стерелизаци <i>Sterilization</i>	Бусад	
Бд/Bd	313	131	35	15	63	41	28		58.7
Бо/Bo	294	93	56	15	50	66	14		63.9
Бу/Бу	351	49	45	0	104	132	21		64.1
Гт/Gt	698	131	139	41	223	119	45		52.6
Мо/Mo	231	45	43	15	39	47	33	9	55.9
Мн/Mn	387	67	45	19	90	132	19	15	55.1
Но/No	416	121	58	31	58	127	21		61.5
Нн/Nn	204	59	45	8	35	45	3	9	56.7
Сэ/Se	300	62	49	53	13	113	10		53.8
Хб/Khb	738	183	177	8	146	169	35	20	41.3
Хх/Kh-kh	213	59	28	3	49	62	12	0	43.3
Хү/Khu	234	74	36	8	50	62	4		55.1
Цо/Ts-o	311	53	51	9	96	77	25		65.3
Эу/Eu	975	524	153	4	7	287			49.1
Шб/Shb	1103	264	30	63	314	383	43	6	48
Өо/Uo	1465	226	194		714	268	63		70.5
Эх/Ekh	1225	237	165	35	318	403	67		26.8
Бүгд/Total	9458	2378	1349	327	2369	2533	443	59	53.2
Эзлэх хувь		25.1	14.3	3.5	25.0	26.8	4.7	0.6	

ЖСА хэрэглээний хувь / сум өрхөөр/:

ЖСА хэрэглээний бүтэц:

Эхчүүдийн амрах байрны ашиглалт

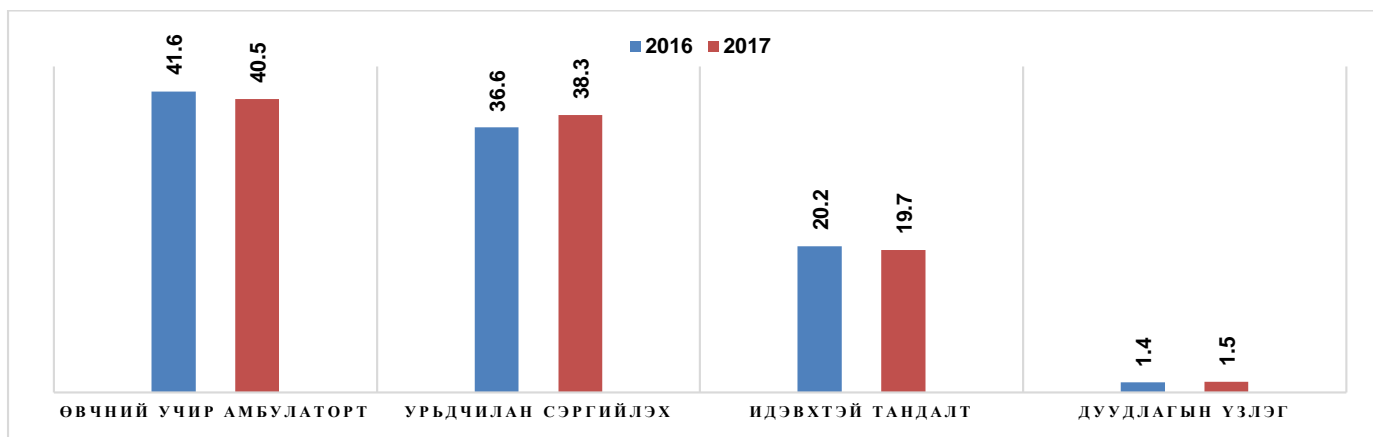
2017 онд 14 эхчүүдийн амрах байранд нийт 185 эх 1605 ор хоногоор амарсан ба амарвал зохих эхийг 97,8 хувь амраасан байна. Баян-овоо, Мандал-овоо, Хүрмэн сумдын эхчүүдийн амрах байраар эхчүүд амраагүй, Цогтцэций суманд эхчүүдийн амрах байр ажиллаагүй байна.

Байршил	Амрах байрны тоо		Байрандаа засвар хийсэн	Тохжилт хийсэн	Орны тоо	Ашигласан ор хоног	Амарвал зохих эхийн тоо	
	Зориулалтын байр	Эмнэлэг					Бүгд	Үүнээс: Амарсан
Ноён	1			1	2	66	8	8
Ханбогд	1				2	231	43	43
Цогтцэций	1				4			
Сум дундын эмнэлэг	3			1	8	297	51	51
Баяндалай	1				2	61	8	6
БаянОвоо	1		1	1	2			
Булган	1				1	84	13	13
Гурвантэс	1			1	2	28	5	5
МандалОвоо	1				2			
Манлай		1			2	25	5	3
Номгон	1				2	7	1	1
Сэврэй	1				2	7	1	1
Ханхонгор	1				2	28	4	4
Хүрмэн	1				2			
ЦогтОвоо		1			1	7	1	1
Сумын эрүүл мэндийн төв	9	2	1	2	20	247	38	34
БОЭТөв	1				8	1061	100	100
Нийт	13	2	1	3	36	1605	189	185

Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд нийт 315977 үзлэг хийгдсэн нь өнгөрсөн оноос 3994 үзлэгээр буурсан байна. Нийт үзлэгт хамрагсдын 39,8% нь эрэгтэй, 60,1% нь эмэгтэй, 33.4% нь 0-18 насны хүүхэд, 14.4% нь 55-с дээш насны ахмадууд үйлчлүүлсэн байна. Амбулаторийн нэг эмчид дунджаар 1671 үзлэг ногдож байна. Нийт үзлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн эзлэх хувь 38.3 болж өнгөрсөн оноос 1,7-р өссөн байна. Нийт бүртгэгдсэн өвчлөлд осол гэмтлийн өвчлөл 2.1% -г /1187/ эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос 0.7%-р өсчээ.

Амбулаторийн үзлэгийн төрлийг хувиар / 2016, 2017 оноор/

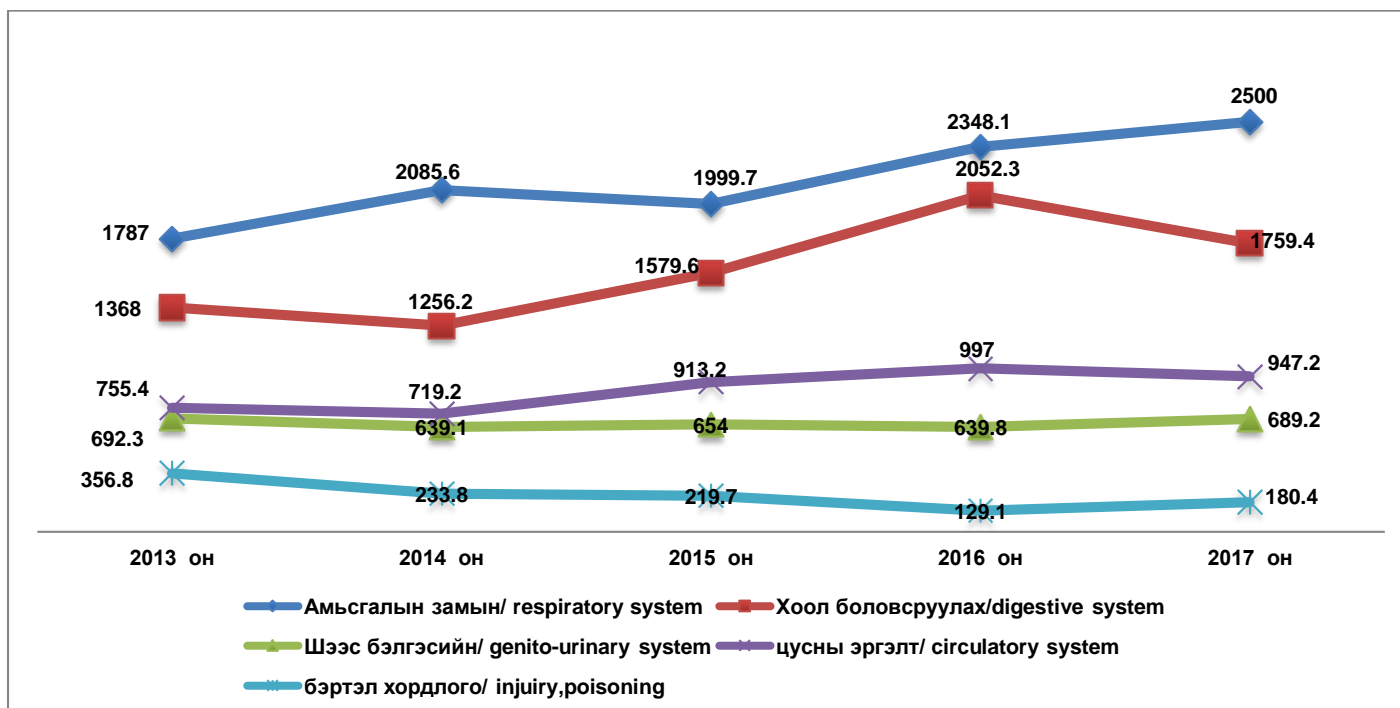
Эмнэлгүүдийн нийт үзлэг, бүртгэгдсэн өвчлөл:

Сумын нэр/Sum	Нийт үзлэг Total examination		Урьдчилан сэргийлэх үзлэг Prophylactic examination		Нэг иргэнийг үзсэн удаа Average visits per person per year		Бүртгэгдсэн өвчлөл Outpatient morbidity		Бүртгэгдсэн өвчлөл 10000 х/а Outpatient morbidity / per 10000 pop /	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Бд	8545	7544	2489	2100	4.1	3.62	1665	1525	7936.1	7324.7
Бо	3419	3216	1755	1306	1.9	1.86	835	612	4749.7	3531.4
Бу	3878	4412	1519	1702	1.9	2.08	300	179	1452.1	843.5
Гт	14692	8748	7926	3111	3.1	1.80	2838	3320	6001.3	6818.6
Мо	2942	4096	552	945	1.8	2.56	289	161	1775.2	1005.0
Мн	10923	7316	6132	3201	4.4	2.84	1540	1772	6162.5	6876.2
Но	6065	5800	1950	2094	2.4	4.16	1986	1113	7736.7	7984.2
Нн	12572	14477	8006	8638	9.3	5.61	708	1012	5217.4	3922.5
Сэ	3999	4264	2408	2240	1.9	2.12	523	565	2545.0	2812.3
Хб	16471	17044	7789	6900	2.6	2.44	1879	2023	2941.9	2899.1
Хх	10307	8187	6965	5267	5.2	4.07	168	125	843.4	621.9
Хү	5098	4626	1802	1128	3.2	2.90	691	483	4345.9	3032.0
Цо	6362	6288	1737	2721	3.6	3.47	565	412	3210.2	2275.0
Цц	16281	15081	3285	2523	2.3	2.03	4632	3700	6521.2	4985.2
БОЭТөв	93598	97585	41587	45517			27881	29233		
Шб	23624	21968	5089	8597	2.6	2.34	1252	2319	1377.8	2474.7
Өо	10633	11284	3449	4039	1.4	1.42	1203	831	1556.9	1049.0
Эх	24252	22183	5750	6098	2.9	2.62	1004	1065	1199.1	1256.5
ЭУ	10165	8587	2946	1788	1.4		2972	3178	4184.1	
Хувийн хэвшил	31820	4040566	1592	8904			2314	2588		
Цэргийн анги	4325	2705	2418	2264			322	384		
Дүн	319971	315977	117146	121083	4.9	4.8	55567	56600	8728.6	8602.1

Хүн амын өвчлөл, нас баралтын шалтгаан / өвчний ангиллаар /

1	Өвчний бүлэг	Бүртгэгдсэн өвчлөл				Нас баралт			
		Тоо		10000 хүн амд		Тоо		10000 хүн амд	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчнүүд	14948	16455	2348.1	2500.8	20	16	3.1	2.4
2	Хоол шингээх эрхтний өвчин	13065	11577	2052.3	1759.5	35	27	5.5	4.1
3	Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин	4073	4535	639.8	689.2	5	8	0.8	1.2
4	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин	6347	6233	997.0	947.3	104	120	16.3	18.2
5	Бэртэл хордлого гадны шалтгаант өвчин	822	1187	129.1	180.4	45	54	7.1	8.2
6	Чих ба хөхөнцөрийн өвчин	2006	1446	315.1	219.8			0.0	0.0
7	Халдварт өвчин	997	714	156.6	108.5	2	1	0.3	0.2
8	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд	4316	4535	678.0	689.2			0.0	0.0
9	Арьс халимны өвчнүүд	2175	2963	341.7	450.3		1	0.0	0.2
10	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	3597	3705	565.0	563.1	7	5	1.1	0.8
11	Яс булчин холбох нэхдэсийн өвчин	2365	1981	371.5	301.1			0.0	0.0
12	Дотоод шүүрэл тэжээл бодисын солилцоо	808	898	126.9	136.5	4	2	0.6	0.3
13	Цус цус бүтээх эрхтний өвчин	112	170	17.6	25.8	2	1	0.3	0.2
14	Хавдар	92	43	14.5	7.5	73	55	11.5	8.4
15	Сэтгэцийн эмгэг	452	446	71.0	67.8	1	1	0.2	0.2
16	Төрөлхийн гажиг, өнгөт тогтолцооны гажуудал	49	97	7.7	14.7	5	2	0.8	0.3
17	Жирэмсэн тгөрөх, төрсний дараах үе	91	127	14.3	19.3	3		0.5	0.0
18	Төрөх тойрны перинаталь үед үүсэх эмгэг	109	137	17.1	20.8	14	12	2.2	1.8
19	Бүгд	56424	56600	8863.2	8602.1	320	307	50.3	46.7

Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан / сүүлийн 5 жилээр /

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэг 65.8% тай хийгдсэн нь өнгөрсөн оноос 10.9%-р өссөн бөгөөд Баян-овоо, Номгон, Ноён, Сэврээ, Цогт-Овоо сумд өмнөх жилийн үзүүлэлтийг ахиулж чадсан байна. Артерийн гипертензи эрт илрүүлэг 62,8, чихрийн шижин өвчний үзлэг 63,8, умайн хүзүүнийх 43,3, хөхний өмөн илрүүлэх үзлэг 55,8, элэгний эрт илрүүлэг 103,6% тай тус тус хийгдсэн. Эрт илрүүлэгт хамрагдсан 42.3 % нь эрэгтэй, 57.6 % нь эмэгтэйчүүд байна. Эрт илрүүлэг үзлэгийн үр дүнд артерийн гипертензи өвчтэй 131, чихрийн шижинтэй 24, хөхний өөрчлөлттэй 50, умайн хүзүүний өөрчлөлттэй 27, В вирустэй 808, С вирустэй 1063 хүнийг эрт илрүүлэн эмчилгээ, хяналтад оруулаад байна. 2017 оны эцсийн байдлаар артерийн даралт ихсэх өвчний улмаас 1173, чихрийн шижингийн улмаас 168 хүн тус тус хяналтад эмчлэгдэж байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтыг сумдаар:

Эмнэлгийн нэр	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			элэгний хавдрын эрт илрүүлэг			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн					
	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	Дундаж хувь		
1	БД	410	363	88.5	516	434	84.1	1182	893	75.5	115	75	65.2	477	490	102.7	83.2	
2	БО	335	335	100.0	383	380	99.2	1013	851	84.0	93	121	130.1	421	461	109.5	104.6	
3	БУ	329	123	37.4	329	123	37.4	1204	754	62.6	127	69	54.3	339	379	111.8	60.7	
4	ГТ	895	361	40.3	994	382	38.4	2584	1108	42.9	311	160	51.4	1624	588	36.2	41.9	
5	МО	344	304	88.4	344	344	100.0	913	502	55.0	100	78	78.0	400	386	96.5	83.6	
6	МН	440	434	98.6	524	515	98.3	1396	1445	103.5	158	150	94.9	590	599	101.5	99.4	
7	НО	593	547	92.2	593	574	96.8	1483	644	43.4	102	69	67.6	393	339	86.3	77.3	
8	НН	291	291	100.0	291	291	100.0	858	702	81.8	73	62	84.9	331	358	108.2	95.0	
9	СЭ	350	346	98.9	482	477	99.0	1184	1041	87.9	113	114	100.9	514	531	103.3	98.0	
10	ХБ	838	482	57.5	838	492	58.7	3768	1404	37.3	310	151	48.7	1490	790	53.0	51.0	
11	ХХ	443	364	82.2	443	364	82.2	1143	571	50.0	116	104	89.7	416	506	121.6	85.1	
12	ХҮ	339	270	79.6	395	361	91.4	911	765	84.0	102	57	55.9	403	265	65.8	75.3	
13	ЦО	336	311	92.6	336	311	92.6	967	619	64.0	100	70	70.0	410	378	92.2	82.3	
Сумын дүн		5943	4531	76.2	6468	5048	78.0	18606	11299	60.7	1820	1280	70.3	7808	6070	77.7	72.6	
15	ШБ	1758	802	45.6	1920	803	41.8	5611	1833	32.7	578	109	18.9	2210	624	28.2	33.4	
16	ӨО	1441	593	41.2	1441	593	41.2	4911	1114	22.7	531	77	14.5	2338	832	35.6	31.0	
17	ЭХ	1503	775	51.6	1532	802	52.3	5101	1322	25.9	446	48	10.8	2053	804	39.2	36.0	
ЭУ		450	450	264	58.7	450	264	58.7	3876	1031	26.6	420	130	31.0	890	205	23.0	
Өрхийн дүн		5152	2434	47.2	5343	2462	46.1	19499	5300	27.2	1975	364	18.4	7491	2465	32.9	34.4	
Нийт дүн		11095	6965	62.8	11811	7510	63.6	38105	16599	43.6	3795	1644	43.3	15299	8535	55.8	53.8	

Хэвтэн эмчлүүлэх тусламж үйлчилгээ

2017 онд хэвтүүлэн эмчлэх улсын төсвийн 15, хувийн 6 эмнэлэгт 13615 хүн 91579 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 31 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба эмчлүүлэгсдийн дундаж ор хоног/ 6,7/, орны фонд ашиглалт/ 209,08/ орны эргэлт / 31/ тус тус бага зэрэг нэмэгдсэн байна.

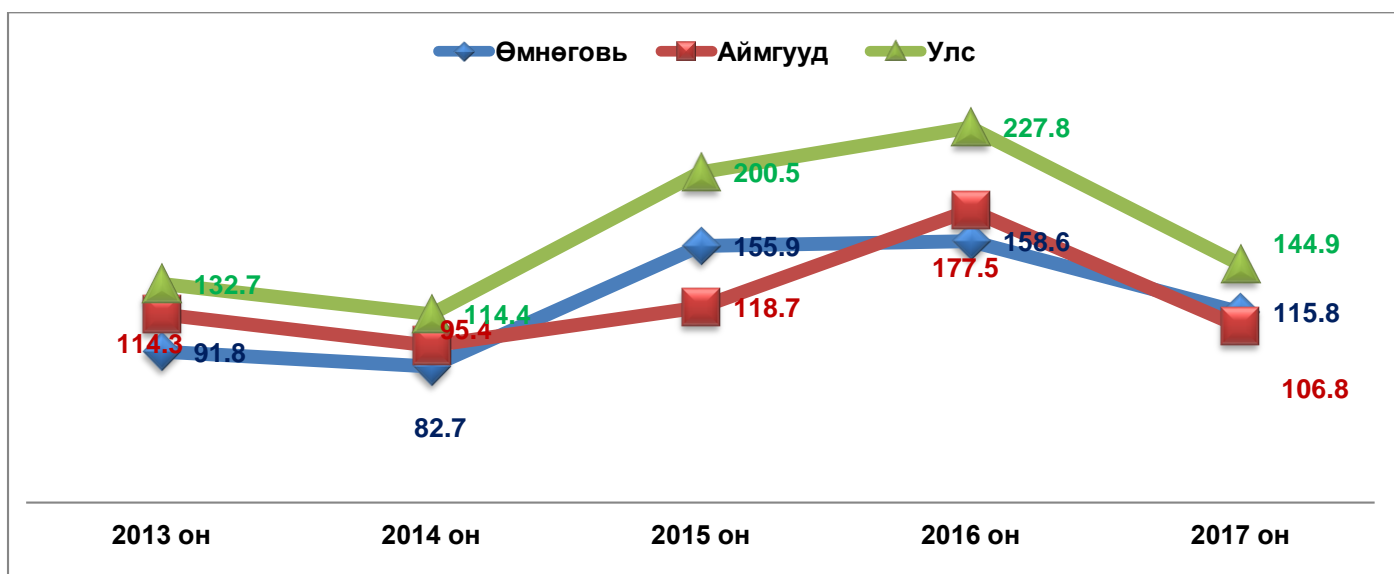
Эмнэлгийн орны ашиглалт/ байгууллагуудаар

Сумын нэр Sum	Орны тоо Hospital beds	Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн хүн Number of inpatients		Ор хоног Bed days		Дундаж ор хоног Average length of stay		Орны эргэлт Number of patients per bed per year		Орны фонд ашиглалт Utilization of bed fund	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
БД/Bd	9	240	240	2000	2102	8.3	8.8	26.7	26.7	222.2	233.6
БО/Bo	8	173	270	1232	1872	7.1	6.9	21.6	33.8	154.0	234.0
БУ/Bu	9	157	151	1051	940	6.7	6.2	17.4	16.8	116.8	104.4
ГТ/Gt	14	392	388	2231	2192	5.7	5.6	28.0	27.7	159.4	156.6
МО/Мо	8	187	222	1285	1349	6.9	6.1	23.4	27.8	160.6	168.6
МН/Мн	9	291	255	2282	1909	7.8	7.5	32.3	28.3	253.6	212.1
НО/Но	9	211	230	1348	1495	6.4	6.5	23.4	25.6	149.8	166.1
НН/Нн	15	268	279	2028	2101	7.6	7.5	17.9	18.6	135.2	140.1
СЭ/Se	9	251	204	1576	1267	6.3	6.2	27.9	22.7	175.1	140.8
ХБ/Кhb	36	580	702	3600	4485	6.2	6.4	16.1	19.5	100.0	124.6
ХХ/Кh-kh	8	165	136	1364	1075	8.3	7.9	20.6	17.0	170.5	134.4
ХҮ/Кhu	8	175	147	1247	1169	7.1	8.0	21.9	18.4	155.9	146.1
ЦОТso	8	370	356	2040	1844	5.5	5.2	46.3	44.5	255.0	230.5
ЦЦ/Ts-ts	43	1230	1190	8342	7698	6.8	6.5	28.6	27.7	194.0	179.0
БООТөв	210	7249	7018	51008	48525	7.0	6.9	34.5	33.4	242.9	231.1
Хувийн эмнэлэг	35	1508	1803	10100	11392	6.7	6.3	43.1	51.5	288.6	325.5
Цэргийн анги 166	19	137	24	802	1640	5.9	68.3	27.4	4.8	160.4	328.0
Дүн Total	457	13584	13615	93536	91579	6.9	6.7	31.0	31.1	213.6	209.1

Халдварт өвчин

2017 онд 19 төрлийн 997 халдварт өвчин бүртгэгдсэн нь 10000 хүн амд 158.6 болж өнгөрсөн оноос 2.7-р нэмэгдсэн байна. Халдварт өвчний гаралт аймгуудын дунджаас 18.9-р / 177.5/, улсын дунджаас 69,2-р / 227,8/ тус тус бага байна.

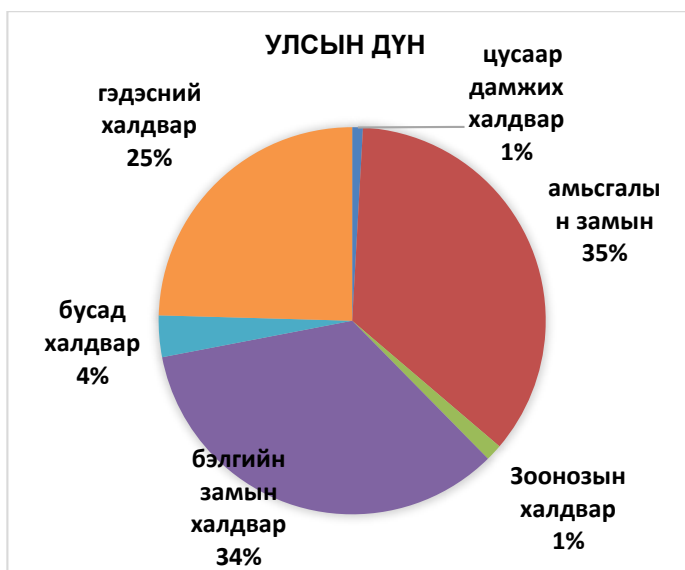
Халдварт өвчний гаралтыг улс аймгийн түвшинтэй харьцуулбал /10000 хүн амд / :

Нийт халдварт өвчин болон БЗДХалдвар /сум өрхөөр/:

Сумын нэр <i>Sum</i>	Нийт халдварт өвчин <i>Total</i>								Бэлгийн замаар дамжих халдвар							
					Тэмбүү / <i>Syphilis</i> /				Заг хүйтэн/ <i>Gono-coccai infection</i> /				Трихомониаз <i>Trichomoniasis</i> /			
	Бодит тоо <i>abs.num</i>		10000 хүн амд <i>per10000pop</i>		Бодит тоо <i>abs.num</i>		10000 хүн амд <i>per10000pop</i>		Бодит тоо <i>abs.num</i>		10000 хүн амд <i>per10000pop</i>		Бодит тоо <i>abs.num</i>		10000 хүн амд <i>per10000pop</i>	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
БД/Bd	24	4	114	19.2		1		4.8		1		4.77		1		4.77
БО/Bo	9	4	51.2	23.1	1		5.69			2		11.5				
БУ/Bu	9	8	43.6	37.7	1	2	4.84	9.4					2	1	9.68	4.7
ГТ/Gt	15	25	31.7	51.3	1	3	2.11	6.2		2		4.1				
МО/Mo	4	11	24.6	68.7		1		6.2					1	3	6.14	18.7
МН/Mn	34	21	136	81.5	1	3	4	11.6		3		11.6	1	3	4	11.6
НО/No	48	7	187	50.2	2		7.79		1	1	3.9	7.2		2		14.3
НН/Nn	7	0	51.6	0.0									1			7.37
СЭ/Se	4	8	19.5	39.8	2		9.73			1		5.0	1			4.87
ХБ/Khb	169	35	265	50.2	8	9	12.5	12.9		2		2.9	2	6	3.13	8.6
ХХ/Kh-kh	25	33	126	164.2	2	1	10	5.0	2	2	10	10.0	2	1	10	5.0
ХҮ/Khu	30	9	189	56.5	1	1	6.29	6.3	3		18.9		3		18.9	
ЦОТ/so	11	12	62.5	66.3	1		5.68			1		5.5		1	0	5.5
ЦЦ/Ts-ts	73	92	103	124.0	12	4	16.9	5.4					1	3	1.41	4.0
бусад	16	27			1	5			3	12				1		
ШБ/Shb	150	142	165	151.5	17	11	18.7	11.7	3	11	3.3	11.7	7	11	7.7	11.7
ӨО/Uo	218	115	282	145.2	23	16	29.8	20.2	6	13	7.76	16.4	18	10	23.3	12.6
ЭХ/Ekh	151	161	180	189.9	27	15	32.2	17.7	8	16	9.55	18.9	16	12	19.1	14.2
Дүн Total	997	714	157	108.5	100	72	15.7	10.9	27	66	4.24	10	56	54	8.8	8.2

Халдварт өвчний бүтэц:

Гэдэсний халдвар болон цусаар дамжих халдвар

Сумын нэр Sum	Гэдэсний халдвар								Цусаар дамжих								
	Цусан суулга Shigellosis				Гепатит А AcutehepatitisA				Гепатит С AcutehepatitisC				Гепатит В Acutehepatitis B				
	Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
БД/Bd	5		24							1		4.8					
БО/Bo	2		11							1		5.7					
БУ/Bu	3		14.5														
ГТ/Gt			0			1		2.1									
МО/Mo	1		6.1							1		6.2					
МН/Mn	3	1	12	3.9						1		3.9					
НО/No	3	3	12	21.5									2	1	7.8	7.2	
НН/Nn			0														
СЭ/Se			0														
ХБ/Khb	9	6	14.1	8.6									1	1	1.6	1.4	
ХХ/Kh-kh		1	0	5.0						1		5.0	1	1	5	5.0	
ХҮKhu	3	1	18.9	6.3						1	1	6.3	6.3				
ЦОТso		1	0	5.5											1	5.5	
ЦЦ/Ts-ts	10	5	14	6.7		1		1.3	1			1.4		2	1	2.8	1.3
бусад	3													1	1		
ШБ/Shb	13	14	14.3	14.9						2	1	2.2	1.1	2	2	2.2	2.1
ӨО/Uo	19	7	24.6	8.8											2		2.5
ЭХ/Ekh	10	9	11.9	10.6										2		2.4	
Дүн Total	84	48	13.2	7.3	0	2	0	0.3	6	5	0.9	0.8	11	10	1.7	1.5	

Амьсгалын замын болон зоонозын халдвар:

Сумын нэр Sum	Амьсгалын замын халдвар												Зоонозын халдвар								
	Сүрьеэ /Tubercu losis/				Гар хөл амны өвчин				Улаан эсэргэнэ				Салхин цэцэг / Varicella				хачигт рекетсиоз / tick-borne rickettsioses				
	Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		Бодит тоо Abs.num		10000 хүн амд per10000p		
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	
БД/Bd	1		4.77											2	1	9.5	4.8		1	4.8	
БО/Bo		2		11.5																	
БУ/Bu	2		9.68											3			14.1		1		
ГТ/Gt	2	1	4.23	2.1		17		34.9						5		10.6					
МО/Mo	2	1	12.3	6.2		5		31.2													
МН/Mn					1	7	4.0	27.2						14		56.0					
НО/No		2		14.3	3		11.7							14		54.5					
НН/Nn																			1	7.3	
СЭ/Se		1		5.0		3		14.9		1		5						1		4.8	
ХБ/Khb					1	5	1.6	7.2						18	3	28.2	4.3	1		1.5	
ХХ/Kh-kh	2		10		1	3	5.0	14.9						2	22	10.0	109.5	1	1	5	5.0
ХҮKhu	2	1	12.6	6.3	1		6.3							1	4	6.3	25.1	2	1	12.5	6.3
ЦОТso	1		5.68			1		5.5						9	7	51.1	38.7				
ЦЦ/Ts-ts	5	4	7.04	5.4	4	43	5.6	57.9						7	24	9.9	32.3				
бусад		2				2								1	2					1	
ШБ/Shb	5	4	5.5	4.3	15	41	16.5	43.8	7	6	7.7	6.4	51	37	56.1	39.5					
ӨО/Uo	3	4	3.88	5.0	6	20	7.8	25.2	4	6	5.1	7.5	108	28	139.8	35.3					
ЭХ/Ekh	3	4	3.58	4.7	5	36	6.0	42.5	4	9	4.7	10.6	44	51	52.5	60.2	1	1	1.2	1.2	
Дүн Total	28	26	4.4	4.0	37	183	5.8	27.8	15	22	2.3	3.3	276	182	43.4	27.7	12	6	1.9	0.9	

Түргэн тусламжийн үйлчилгээ

Эрүүл мэндийн байгууллагууд нь 11629 дуудлагад 311615 км явж үйлчилсэн байна. Нийт дуудлагын 15,3 % нь алсын дуудлага, 4,1 % нь осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос дуудлага болон осол гэмтлийн дуудлага нэмэгдсэн байна. Харин түргэн тусламжийн дуудлагад 10 минутаас хойш гарсан дуудлагын эзлэх хувь буурсан байна.

Байгууллагын нэр	Түргэн тусламжийн дуудлага	Гүйцэтгэсэн алсын дуудлага	Осол гэмтлийн дуудлагад үйлчилсэн	Дуудлагад явсан км	Түргэн тусламжийн дуудлагын гаралт			Түргэн тусламжийн дуудлагад 10 минутаас хойш гарсан хувь	
					10 минут дотор	11-20 минут дотор	21-с дээш	2016 он	2017 он
БД/Vd	236	50	19	10809	202	25	8	52.1	14.0
БО/Bo	257	8	14	9773	233	20	3	20.9	8.9
БУ/Vu	147	102		12977	88	46	13	33.6	40.1
ГТ/Gt	256	33	15	9236	125	69	32	63.9	39.5
МО/Mo	316	173	4	19692	263	65	0	36.7	20.6
МН/Mn	546	159	28	15442	458	74	5	32.2	14.5
НО/No	225	127	4	15892	62	87	76	41.4	71.1
НН/Nn	202	104	12	25897	207	14	0	33.5	6.9
СЭ/Se	205	167	20	21207	172	26	2	32.2	13.7
ХБ/Khb	1300	194	43	47212	1093	222	4	8.1	17.4
ХХ/Kh-kh	565	302		15766	385	60	0	7.9	10.6
ХҮ/Khu	166	69	7	11142	127	21	10	16.4	18.7
ЦОТ/so	251	120	27	17049	145	120	0	23.1	47.8
ЦЦ/Ts-ts	607	68	51	13890	520	58	17	12.4	12.4
БОЭТөв	5828	100	231	62272	4513	1025	198	27.3	21.0
ШБ	70			477	56	13	1	0.0	18.6
ӨО	159			798	93	53	13	25.0	41.5
ЭХ	119			1061	95	10	14	17.4	20.1
ЭУ	145							48.3	0.0
Бусад/э	29	12	5	1023	14	1	4	79.2	17.2
Бүгд	11629	1788	480	311615	8942	2078	404	25.1	21.3
Эзлэх хувь		15.3			76.8	17.8	3.4		

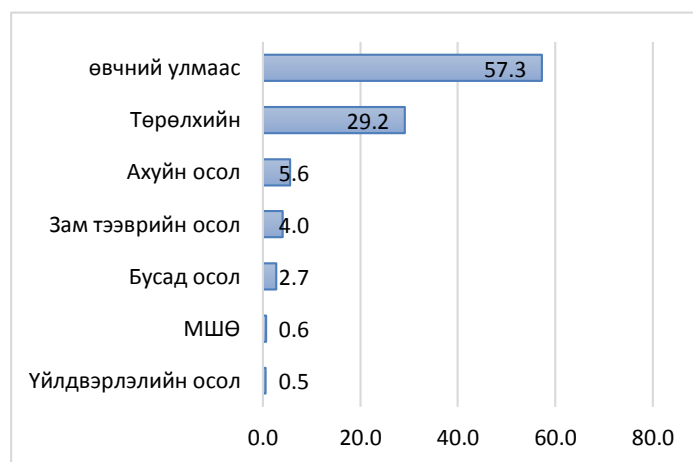
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрүүл мэнд

2017 онд шинээр 227 хүн хөгжлийн бэрхшээлтэй болж, нийт 2183 хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд өрх сумын эмнэлгийн хяналтад байна. Нийт ХБИргэдийн 51% нь эрэгтэй, 48.9% нь эмэгтэй, 13.3% нь /292/ 0-18 хүртэлх насны хүүхэд, 48.8% /1066/ нь 18-50 хүртэлх насны, 37,7% /825/ нь 50-с дээш насны хүн байна. Хөгжлийн бэрхшээлтэй 536 хүн буюу 24,5% нь байнгын асаргаатай байдаг ба 15-с дээш насны иргэдийн 57.1% нь ажилгүй байна. 49 иргэн протезтэй, 89 иргэн тэргэнцэртэй байна.

Хөгжлийн бэрхшээлийн төрөл:

Хөгжлийн бэрхшээлд хүргэсэн шалтгаан:

Ахмад настны эрүүл мэнд

2017 оны жилийн эцсийн хүн амын тооллогоор 60-с дээш насны эрэгтэй 1565, 55-с дээш насны эмэгтэй 3480, нийт 5045 ахмад бүртгэгдсэн байна. Сум өрхийн эмнэлгийн хяналтад 5171 ахмад буюу 102 % нь хамрагджээ. Хяналтад байгаа ахмадуудын 56.3% нь эрүүл мэндийн 3-5-р бүлгийн, 7,4% нь хараат, 4,3% нь танин мэдрэхүйн чадвар нь их буурсан, 2,7% нь хоол тэжээлийн хомсдолтой, 3,3 % нь насны доройтолд орсон байна. Нийт ахмадуудын 31% нь эрэгтэй, 69% нь эмэгтэй байгаа нь эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалт харьцангуй бага байгааг харуулж байна. Нийт 95-с дээш насны 21 өндөр настан амьдарч байгаа ба 85,6% нь /18/ эмэгтэй байна.

Өвчний улмаас 2258 өндөр настан эмнэлгийн идэвхтэй хяналтад эмчлүүлж байгаа ба өндөр настны өвчлөлийн голлох шалтгаан нь зүрх судасны эмгэг /26,2%/, хоол боловсруулах замын эмгэг / 11,3%/ чихний эмгэг /10,5% хавдар /5,6%/, /, яс булчин, үе мөчний эмгэг / 9,3%/, нүдний эмгэг /9,2/ тус тус тэргүүлж байна.

Ахмад настны эрүүл мэндийн үнэлгээ /сумдаар/

Үзүүлэлт	М/Д	Өдөр тутмын бие даах чадвар			Багаж хэрэгсэлтэй ажиллах чадвар			Сэтгэц, танин мэдэхүйн чадвар			Хоол тэжээлийн хүрэлцээ			Биеийн жингийн индекс			
		Хэвийн	Алдагдсан	Хараат	Хэвийн	Алдагдсан	Хараат	Хэвийн	Бага зэрэг буурсан	Их буурсан	Хэвийн	Дутал үүсэх эрсдэлтэй	Дуталтай	Туранхай	Хэвийн	Илүүдэл жинтэй	Тарган
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Шимбилэг	1	575	155	113	526	133	184	610	121	112	463	271	109	110	462	205	66
Өнө-Орших	2	472	138	115	472	138	115	495	204	26	716	8	1	12	592	106	15
Энхийн хүслэн	3	576	107	22	592	94	19	455	241	9	460	241	4	24	389	231	61
ӨЭМТөв	4	1623	400	250	1590	365	318	1560	566	147	1639	520	114	146	1443	542	142
Баяндалай	5	172	25	16	165	30	18	180	19	14	185	19	9	22	144	29	18
Баян-Овоо	6	141	8	3	138	11	3	140	10	2	144	6	2	3	144	2	3
Булган	7	188	5	7	189	4	7	190	5	5	196	4	0	2	144	45	9
Гурвантэс	8	287	42	16	274	55	16	293	42	10	336	9		8	231	97	9
Мандал-Овоо	9	115	9	5	115	9	5	117	10	2	128	1			112	11	6
Манлай	10	191	20	9	186	26	8	202	12	6	213	7	0	5	70	109	36
Номгон	11	193	30	13	190	34	12	233	2	1	226	9	1	15	182	19	20
Ноён	12	109	3	7	105	5	9	115	4		119			4	83	23	9
Сэврээ	13	180	2	6	177	7	4	177	6	5	184	4	0	4	176	7	1
Ханбогд	14	228	51	20	241	43	15	261	33	5	241	46	12	21	181	63	34
Ханхонгор	15	177	48	18	171	54	18	196	31	16	235	6	2	22	167	47	7
Хүрмэн	16	140	4	4	140	4	4	134	10	4	148			4	130	14	
Цогт-Овоо	17	134	3		134	3		135	2		137			2	122	10	3
Цогтцэций	18	237	21	11	234	21	14	251	10	8	259	7	3	21	229	10	9
Сумын эрүүл мэндийн төв	19	2492	271	135	2459	306	133	2624	196	78	2751	118	29	133	2115	486	164
Бүгд	20	4115	671	385	4049	671	451	4184	762	225	4390	638	143	279	3558	1028	306
Эзлэх хувь	21	79.6	13	7.4	78.3	13	8.7	80.9	14.7	4.3	84.9	12.3	2.77	5.4	68.8	19.9	5.92

Өрх, хүн амын эрүүл мэндийн байдал

Аймгийн хэмжээнд орон нутгийн гэрчилгээтэй эрүүл мэндийг дэмжигч өрх 333 буюу нийт өрхийн 1.5% байна. Нийт хүн амын 84.8% нь эрүүл мэндийн I.II дугаар бүлэг буюу эрүүл, харьцангуй эрүүл, 1.5% нь IV.V бүлгийн хүн ам буюу архаг хууч өвчтэй, хөдөлмөрийн чадвар нь хэсэгчилсэн болон бүр мөсөн алдагдсан хүн ам эзэлж байна. Нийт өрхийн 60.6% нь эрүүл, 29.8% нь бага өртөмхий, 9.5% нь өртөмхий өрх эзэлж байна. Өрхүүдийн 2.6% нь тухайн жилдээ шилжилт хөдөлгөөн хийсэн байна.

Харьяалал	Хүн амын тоо		Бүгдээс: Хүн амын эрүүл мэндийн бүлгээр					Өрхийн эрүүл мэндийн байдал					Шилжин ирсэн өрх	Алслагдсан өрх	Иоджуулсан давс хэрэглэдэг өрхийн тоо	Эрүүл мэндийг дэмжигч өрхийн тоо	
			Харьяаллын	Тур оршин суугч	I	II	III	IV	V	Өрхийн тоо-Бүгд	Үүнээс						
											Эрүүл өрх	Өвчлөлд бага өртөмтгий өрх					Өвчлөлд өртөмтгий өрх
Ноён	1394	0	640	407	316	23	8	446	306	131	9		251	446	25		
Ханбогд	6978	15000	6994	8708	6244	23	9	1834	465	1205	164	52	381	1834	0		
Цогтцэций	7422	9217	9037	6600	761	203	38	2759	1883	724	152	201	409	2544	8		
Сум дундын эмнэлэг	15794	24217	16671	15715	7321	249	55	5039	2654	2060	325	253	1041	4824	33		
Баяндалай	2082		1217	412	352	71	30	737	534	152	51	9	428	619	14		
Баян-Овоо	1733		1402	287	40	3	1	612	571	35	6	1	329	612	10		
Булган	2122		1371	612	130	6	3	727	551	165	11	23	6	702	2		
Гурвантэс	4869	4000	4098	3717	988	53	13	1527	1174	278	75	49	827	1220	18		
Мандал-Оаоо	1602		737	750	96	12	7	531	519	12		4	18	531	11		
Манлай	2577		1865	504	171	29	8	741	452	249	40	13	185	669	4		
Номгон	2580		1444	649	322	139	26	845	420	300	125		165	562			
Сэврэй	2009		1484	230	283	8	4	621	325	178	118	20	350	341	16		
Ханхонгор	2010		907	625	299	125	54	757	472	207	78	30	59	655	18		
Хүрмэн	1593		1116	381	80	12	4	559	137	321	101	5	63	559	2		
Цогт-Овоо	1812		1233	426	87	38	28	588	328	186	74		5	588	25		
Сумын эрүүл мэндийн төв	24989	4000	16874	8593	2848	496	178	8245	5483	2083	679	154	2435	7058	120		
Шимбилэг	9371		6363	1116	1865	25	2	3234	1487	1140	607	60	2171	2231	5		
ӨнөОрших	7922	451	5589	1948	538	133	165	2335	1702	482	151	28	2335	2335	150		
Энхийн хүслэн	8476		4528	3372	406	132	38	2796	1806	694	296	84	2796	2352	25		
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	25769	451	16480	6436	2809	290	205	8365	4995	2316	1054	172	7302	6918	180		
Бүгд	66552	28668	50025	30744	12978	1035	438	21649	13132	6459	2058	579	10778	18800	333		
Эзлэх хувь			52.5	32.3	13.6	1.09	0.46		60.6	29.8	9.5	2.6	49.7	86.8	1.5		

Эм зүйн тусламж үйлчилгээ

2017 онд 14 Эргэлтийн эмийн сан, 19 хувийн эмийн сангаар нийт 92561 жор хүлээн авч 1,590,9 сая төгрөгийн, жоргүйгээр 1,617,6 сая төгрөгийн, даатгалаар 477 сая төгрөгийн, нийт 1,386,802 сая төгрөгийн эм бараа борлуулалт хийгдсэн байна. ЭЭСангууд нь 6,8-704 сая төгрөгийн борлуулалттай ажилласан байна. Нийт эм бараа борлуулалтыг нийт хүн амд харьцуулбал нэг хүнд дунджаар 55348 төгрөгийн эм бараа ногдож байгаа нь өнгөрсөн оноос 2545 төгрөгөөр буурсан байна. Нийт эм бараа борлуулалтын 38 % нь жоргүйгээр олгосон эм бараа байгаа нь өмнөх жилээс 5,8-р буурч жороор эм олголт нэмэгдсэн байна.

Эмийн сангуудын жор хүлээн авалт, эм борлуулалт

№	Сумд	Нийт хүлээн авсан жорын тоо	Үүнээс			Нийт эм бараа борлуулалт	Үүнээс		
			Энгийн эмийн жор	Мансууруулах эмийн жор	Даатгалаар үйлчилсэн жорын тоо		Жороор олгосон эм бараа борлуулалт	Жоргүй олгосон эм бараа борлуулалт	Даатгалаар олгосон эм бараа борлуулалт
1	Баяндалай	1942	873	8	1004	68,449,086.0	25,000,000	34,087,226	9,361,860
2	Баян-Овоо	1683	292		1383	32,874,390.0	19,089,260	585,600	13,199,530
3	Булган	996	547		445	30,357,530.0	1,374,880	5,603,510	23,379,140
4	Гурвантэс	2290	867	1	1280	76,735,962.0	46,543,960	15,475,330	14,716,672
5	Мандал-Оаоо	1221	327		894	35,278,029.0	1,811,000	26,362,029	7,105,000
6	Манлай	3518	2041	1	1452	112,976,292.0	41,939,820	56,922,302	14,114,170
7	Номгон	1399	591	1	807	27,363,880.0	10,826,415	10,826,415	5,711,050
8	Ноён	1655	823		798	48,896,032.0	412,150	39,166,232	9,317,650
9	Сэврэй	3888	2607	1	1236	54,352,990.0	20,193,650	9,872,350	24,286,990
10	Ханбогд	1234	674	2	536	68,676,125.0	43,590,150	11,833,695	13,252,280
11	Ханхонгор	460	460		0	16,627,028.0	10,895,240	2,052,288	3,679,500
12	Хүрмэн	1475	417		1058	21,645,255.0	9,005,403	6,003,602	6,636,250
13	Цогт-Овоо	1939	940		999	43,114,490.0	3,195,790	9,572,700	30,346,000
14	Цогтцэций	1294	227	4	1013	67,300,000.0	30,500,000	27,500,000	9,300,000
15	Жаргалбаяр	3778	3778		2540	129,047,847.0	2,750,000	98,480,000	27,817,847
16	Тун эрдэнэ	528	528		289	23,530,000.0	3,800,000	15,730,000	4,000,000
17	Мөнхийн рашаан	4846	4846		1807	94,438,500.0	25,503,450	53,935,050	15,000,000
18	Сувдбаяр	22094	22094		5070	704,482,200.0	379,232,000	252,822,000	72,428,200
19	Гантиг	2744	2744		1650	343,130,000.0	199,307,800	116,409,500	27,412,700
20	Оюу	9548	9548		4607	366,696,400.0	178,317,800	118,878,600	69,500,000
21	Говь эмийн сан	1692	1692		1099	90,800,700.0	19,457,300	38,159,000	33,184,400
22	ЭК	6590	6548	42	2470	459,128,100.0	275,167,500	68,791,900	115,168,700
23	Маргад	151	151		60	6,867,500.0	3,031,500	2,021,000	1,815,000
24	Вансэмбэрүү	320	320			12,250,600.0	3,675,200	8,575,400	
25	Анар	1165	1165		360	114,700,000.0	45,880,000	64,820,000	4,000,000
26	Анар,2	5206	5206			123,000,000.0	123,000,000		
27	Анагаагч мутар	1349	1349		288	66,000,000.0	28,851,790	35,000,300	2,147,910
28	Энхтөрх	533	533		263	72,100,000.0	8,320,000	59,780,000	4,000,000
29	монос цэций	60	60			7,350,000.0	4,042,500	3,307,500	
30	Энх мэнд	3447	3447		2866	62,779,300.0	6,398,000	16,148,300	40,233,000
31	ТМТТ	353	353			44,150,000.0	29,000,000	15,150,000	
32	Ганга	667	667		337	65,902,769.0	15,789,909	45,010,000	5,102,860
33	Хулан	1518	1518			70,360,000.0	19,376,000	50,984,000	
34	Хайрхан	10	10			24,612,550.0	65,350	24,547,200	
35	Алтан үндэс	175	175			13,400,000.0	1,911,300	11,488,700	
36	Ундар	35	35			3,099,000.0	402,500	2,696,500	
37	Манхүг	201	201			19,103,000.0	2,814,000	16,289,000	
38	Зуун наст	557	557			20,270,161.0	8,355,000	11,915,161	
	Нийт	92561	79211	60	36611	3,641,845,716.0	1,648,826,617.0	1,386,802,390.0	606,216,709.0

Хүний нөөцийн мэдээлэл

Өмнөговь аймагт улс хувийн хэвшлийн 85-н эрүүл мэндийн байгууллагад 818 ажиллагсад ажиллаж байна. Нийт ажиллагсдын 55.8 % нь 20-39 насны, 34.5% нь 40-54 насны, 9.3% нь 55-с дээш насны хүмүүс байна. Нэг их эмчид 348, нэг сувилагчид 375 хүн ам ногдож байгаа нь улс аймгийн дундаж түвшинд байна.

Төсвийн санхүүжилтээр төгсөлтийн дараах мэргэжил олгох сургалтад их эмч 10 сувилагч тусгай мэргэжилтэн 10, орон нутгийн зардлаар 25 эмч мэргэжилтэн үндсэн болон төрөлжсөн мэргэжил эзэмших сургалтад хамрагдлаа. Ажиллаж байгаа 189 их эмчийн 67.7% үндсэн болон төрөлжсөн нарийн мэргэжил эзэмшин 65798 хүн амд эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна Анагаах ухааны их дээд сургуулийг төгсөн анагаах ухааны боловсрол эзэмшсэн 30 эмч мэргэжилтнийг хүлээн авч 90,0 %-ийг ажлын байраар ханган эмнэлгийн мэргэжилтний тоог 30-ээр нэмэгдүүлснээр хүний нөөцийн бүтцийн стандарт хангалт 88,7 % -д хүрч урьд оноос 0.4-р нэмэгдсэн. Сүүлийн 3 жил хүний их эмч мэргэжэлтний тоо нэмэгдэж 189-д хүрсэн ба 2017 оны байдлаар сувилагчийн тоо 175 болж буурсан.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Эмнэлгүүд	Хүний нөөцийн стандарт хангалтын хувь	
		2016 он	2017 он
1	Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	75,8	76
2	Сумын ЭМТөв	88,3	88.7
3	Сум дундын эмнэлэг	98,9	96.7
4	Өрхийн ЭМТөв	91,1	91.1
5	Нийт	88,5	88.1

10.000 хүн амд

Үзүүлэлт	2016 он	2017 он
Хүний их эмч	27,8	28.7
Эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн	55,5	55
Бүх ажиллагсад	126,3	124.3

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын хүний нөөцийн хангалт

Эрүүл мэндийн байгууллагууд	Удирдах ажилтан	НЭМ-н мэргэжилтэн	Үүнээс статистик их эмч	Эм зүүнч	Био анагаахын мэргэжилтэн	Үүнээс			Их эмч Бүгд	Хүний их эмч	Уламжлалт анагаах	Нүүр амны их эмч	Сувилагч бүгд	Үүнээс			Эмнэлгийн мэргэжлийн болон төхөөрөмжийн	Үүнээс								Нийт ажиллагсад			
						диплом	бакалаврын	туслах						Эх баригч	Балгийн эмч	Бусад бага эмч		лаборант	техник	Эм нэвтрүүлэгч	бусад	Эмнэлгийн тэнгэр	Эмнэлгийн тэнгэр төхөөрөмжийн	Бусад дээд мэргэжилтэн	Бусад ажилтан	Бүгд	Үүнээс эмэлтэй ажилтан	Эмнэлгийн мэргэжилтний багц шалтгайг хангалт	Эмнэлгүүдийн хүний нөөцийн стандарт хангалт
Анхан шатны Эрүүл мэндийн төв	Баяндалай					3	3		5	2	2	1	6	1	3	1	1				1	5	20	18	100	95.8			
	Баян-овоо					4	2	2	6	4	2		3	1		2						6	19	17	100	90.9			
	Булган					3	3		5	4	1		4	1	2	1						6	18	17	90	87.9			
	Гурвантас					5	4	1	6	4	2		4	1	1	1	1					6	21	18	90	90.9			
	Мандал-овоо					3	3		4	3	1		5	1	3		1					5	17	15		76.5			
	Манлай					4	4		6	1	5		4	1	3							5	19	15	100	89.7			
	Номгон	1				2	1	1	5	2	3		4	1	2		1					5	17	14	100	83.3			
	Сэрэй					3	3		4	1	3		5	1	1	2	1					5	17	15	100	93.9			
	Ханхонгор					2	2		4	4			7	1	4	2						6	19	16	100	91.9			
	Хүрмэн					2	2		5	3	2		3	1	1	1						6	16	13	100	91.0			
	Цогт-овоо	1				3	3		4	2	2		6	1	2	1	1				1	5	19	15	100	91.0			
	БҮГД	2				34	30	4	54	30	23	1	51	11	22	11	6				1	60	202	173		88.7			
Өрхийн Эрүүл	Шим билэг					6	6		2	2			3	1		2					3	14	12	100	93.0				
	Энхийн хүслэн					4	3	1	2		2		2	1		1					4	12	11	100	93.0				
	Өнө-орших					3	3		1	1			2	1		1					3	10	8	100	85.7				
	Энэрэхүйн ухаан					4	3	1	2	1	1		2			2					1	9	9	100	93.0				
	БҮГД					17	15	2	7	4	3		9	3		6					11	45	39		91.1				
СДЭ	Ноён	1				7	5	1	1	6	1	4	1	6	1	2	1	1	1		1	7	28	24	100	90.3			
	Цогцэций			1		9	9		10	6	3	1	9	1		7	1				1	16	46	37	100	100			
	Ханбогд					12	11		1	10	5	5	7	1	3	2	1				1	11	41	35	100	100			
	БҮГД	1		1		28	25	1	2	26	12	12	2	22	3	5	10	1			3	34	115	96		76.0			
Бусийн оношилгоо эмчилгээний төв	1	2	1	3		56	52	1	3	68	33	35		33	11		2	10	4	1	5	1	1	7	46	218	193	100	
Ортой хувийн эмнэлэг						16	11	3	2	6	6		6	1		3	1	1			8	36	28	100					
Үүдэн хувийн эмнэлэг						25	13	4	8	6	3	3	6			2	1		3		13	52	43	100					
Эрүүл мэндийн газар	1	13	1	1					1		1		2			2				1	1	3	4	27	22	100			
Зоонозын өвчин судлалын төв	1				1	1	1						4			1	3				3	3	13	10					
Эм хангамж				5																	5	2	12	10	100				
Хувийн эмийн сан				25																	37	2	64	62	90				
Цэргийн анги					7	6		1	6	4	2	7			7						3	23	16	90					
Цэцэрлэг сургууль					5	4	1		1		1	5			5							11	10	90					
Нийт	3	21	2	35	1	189	157	16	16	175	92	80	3	187	29	27	47	25	7	43	9	2	2	17	186	818	702		

БОЭТөвийн тусламж үйлчилгээг харьяаллаар нь:

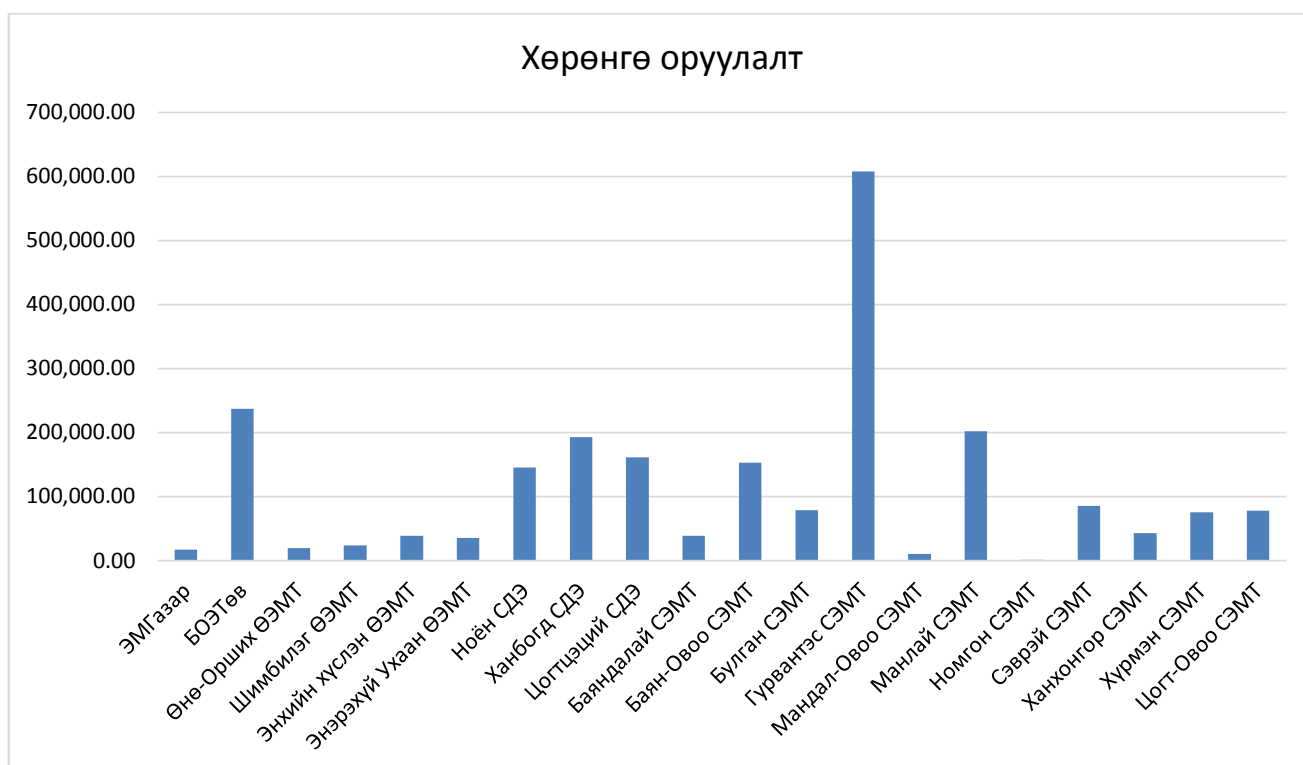
Сум өрхийн нэр	БОЭТөвд хэвтэж эмчлүүлсэн		13 а маягтаар ирсэн		Үүнээс эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн		13а маягтаар III шатлалд шилжүүлсэн		Эхчүүдийн амрах байраар үйлчлүүлсэн		Сумдад хийгдсэн мэс засал /2017 он/							
	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	2016 он	2017 он	Мухар олгой	Эмэгтэйчүүд	Тархи нугасны кесар	Цээжний хөндийн бусад	Нарийн будаа гэдэс	бусад	Нийт	
Бд/Vd	187	205	24	29	21	21	28	45	2	1	1						1	
Бо/Во	112	107	16	22	9	8	8	20	5	6								
Бу/Вu	201	189	19	25	12	12	25	38	2	4			1				1	
Гт/Gt	153	208	34	64	12	15	11	30	23	40	1	2					3	
Мо/Мо	106	126	14	22	11	8	12	20	3	0								
Мн/ Ма	114	143	35	41	13	15	12	18	4	6								
Но/ No	184	185	49	45	18	12	22	20	1	5				1			1	
Нн/Nn	85	83	13	20	8	10	9	15	1	0								
Сэ/Se	142	127	28	21	5	11	18	27	5	0	1						1	
Хб/Kh-b	243	240	51	63	30	23	18	27	22	20	1		1		1		3	
Хх/Kh-kh	217	218	21	19	8	7	28	35	4	2								
Хү/Khu	137	161	18	13	11	4	11	29		1								
Цо/Ts-o	103	119	35	39	16	13	11	17	2	3			1				1	
Цц/Ts-ts	243	228	62	70	37	23	27	46	15	12	1	1	3		1	6	12	
Шб/Shb	1687	1788	64	73	16	31	127	319										
Өо/Уо	1459	1209	46	32	19	10	176	219										
Эх/Eh	1610	1419	136	155	21	30	151	245										
Бусад	266	263	12	10	7	7	12	56	4									
Нийт Total	7249	7018	677	763	274	260	706	1226	93	100	4	3	1	6	1	2	9	26

Санхүүгийн мэдээлэл

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

Аймгийн эдийн засаг нийгмийг хөгжүүлэх 2017 оны үндсэн чиглэлд тусгагдсан заалтын хүрээнд орон нутгийн төсөв, бусад хөрөнгө оруулалтаар эрүүл мэндийн салбарт дараах ажилд хийгдлээ. Үүнд:

1. Цогт-Овоо сумын ЭМТ, БОЭТ, ЗӨСТ -д 111,54 сая төгрөг, Сэврэй, Ханхонгор, Булган сумдад 95,2 сая, нийт 206,79 төгрөгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр 6 автомашиныг шинэчиллээ. Мөн Ханбогдын Хайрхан баг, Ноён, Баяндалай, Мандал-Овоо, Манлай сумдад улсын төсвийн 150.0 сая төгрөгийн хөрөнгөөр 6 фургон автомашиныг хүлээлгэн өгч, яаралтай түргэн тусламжийн автомашины хангалтыг нийт 12-оор нэмэгдүүлж, иргэд малчдад хүргэх түргэн тусламжийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүллээ.
2. Хүрмэн, Ханхонгор, Сэврэй, Мандал-Овоо, Гурвантэс сумдад 5 багийн 5 эмчид мотоциклыг орон нутгийн төсвийн 8,5 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар нийлүүлж, унаагаар хангалаа.
3. БОЭТ-д шүд, лаборатори, эх барих, дүрс оношилгооны зориулалтын 6 төрлийн тоног төхөөрөмж, сумдын эрүүл мэндийн төвд яаралтай тусламж, эх барих, лаборатори, дүрс оношилгооны 19 төрлийн тоног төхөөрөмж, өрхийн эмнэлгүүдэд эх барих, нярайн, нөхөн сэргээх 43 тоног төхөөрөмж нийлүүлэх ажлыг орон нутгийн төсвөөс нийт 190.0 сая төгрөгийг зарцуулан гүйцэтгэж, эмнэлгүүдэд хүлээлгэн өглөө.
4. Гурван-тэс суманд Өсөх-Зоос ХХК өөрийн хөрөнгөөр 554,0 сая төгрөгөөр эмнэлгийн өргөтгөлийн барилга барьж өглөө.

2017 онд нийт хөрөнгө оруулалтыг байгууллагаар нь авч үзвэл: 27,1 хувийг Гурван-Тэс сумын өргөтгөлийн шинэ барилга, 10,6 хувийг Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар БОЭТ-д тоног төхөөрөмж зонхилох хувийг эзэлж байгаа ба Баян-Овоо, Манлай, сум дундын эмнэлгүүдэд илүүтэй хөрөнгө оруулалт хийгджээ.

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРТ ОРСОН ТОМООХОН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ/2009-2017/

ОН	НИЙТ	УТ ХО-Т	ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ	ЗЭЭЛ, ТУСЛАМЖ, ХАНДИВ, ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР
2009 ОН	907.7	449.7	43.4	414.6
2010 ОН	1,792.4	770.9	269.8	751.6
2011 ОН	4,380.6	283.3	3,768.4	329.0
2012 ОН	2,609.1	861.9	1,209.2	537.8
2013 ОН	4,320.0	3,490.4	322.5	507.2
2014 ОН	16,438.2	9,275.0	6,307.0	856.3
2015 ОН	2,373.7	1,640.9	476.9	255.9
2016 ОН	5,069.3	1,193.1	2,295.0	1,581.2
2017 ОН	2,238,30	314,30	1275,70	633,15

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН 2017 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МЭДЭЭЛЭЛ МЯН.ТӨГ

№	Байгууллагын нэр	Нийт хөрөнгө оруулалт	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт	Орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	урсгал санхүүжилт ээр	Хандив, тусламж,	Нийт ХО-т эзлэх хувь
1	ЭМГазар	17,038.00	13,140.40	3897.6			0.8
2	БОЭТөв	236,978.70		159,426.00		77,552.70	10.6
3	Өнө-Орших ӨЭМТ	19,194.80		19194.8			0.9
4	Шимбилэгэ ӨЭМТ	23,237.20		23237.2			1.0
5	Энхийн хүслэн ӨЭМТ	38,184.50		38184.5			1.7
6	Энэрэхүй Ухаан ӨЭМТ	34,757.80		34,757.80			1.6
7	Ноён СДЭ	145,230.90	29736.4	113,634.80	1,859.70		6.5
8	Ханбогд СДЭ	192,378.80	29,736.40	161,082.40	1,560.00	0.00	8.6
9	Цогтцэций СДЭ	161,088.50		155,279.50	5,809.00		7.2
10	Баяндалай СЭМТ	38,778.40	29,736.40	9,042.00			1.7
11	Баян-Овоо СЭМТ	152,475.00		152,475.00			6.8
12	Булган СЭМТ	78,057.60		74732.6	2590	735.00	3.5
13	Гурвантэс СЭМТ	607,433.00	29,736.40	21,119.30	1,710.00	554,867.30	27.1
14	Мандал-Овоо СЭМТ	9,800.00		9,800.00			0.4
15	Манлай СЭМТ	202,030.60	180,933.60	20,147.00	950.00		9.0
16	Номгон СЭМТ	1,200.00	1,200.00				0.1
17	Сээрэй СЭМТ	85,352.00		85,352.00			3.8
18	Ханхонгор СЭМТ	42,197.00		41,427.00	770.00		1.9
19	Хүрмэн СЭМТ	75,434.30		75,434.30			3.4
20	Цогт-Овоо СЭМТ	77,454.50		77,454.50			3.5
НИЙТ		2,238,301.60	314,219.60	1,275,678.30	15,248.70	633,155.00	100.00

Эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсөв санхүүжилт

Эрүүл мэндийн салбарын 2018 оны нийт урсгал зардал 10,955,024.3 мянган төгрөг болж урд оноос 928,248.1 мянган төгрөгөөр буюу 9.2 хувиар нэмэгдэж батлагдсан.

ЭМБАЙГУУЛЛАГУУДЫН ТӨСВИЙН МЭДЭЭЛЭЛ/МЯН.ТӨГ/-2013-2017 ОН/

№	Байгууллагын нэр	Оны дараалал					
		2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он
1	ЭМГазар	689,938.30	602,292.20	812,350.00	775,829.40	966,420.80	1,085,158.40
2	БОЭТөв	3,018,171.70	3,570,555.00	4,154,542.90	4,006,833.50	4,309,490.90	4,828,602.00
3	ЗӨСТөв	183,025.10	203,246.80	210,387.70	212,362.50	212,062.80	215,688.20
4	Өнө-Орших ЭЭМТ	81,946.50	88,592.40	102,172.60	100,595.60	95,475.20	101,085.60
5	Шимбилэг ЭЭМТ	82,055.60	90,857.20	100,281.20	109,382.70	104,181.30	119,258.30
6	Энхийн хүслэн ЭЭМТ	79,147.40	85,781.60	92,031.40	101,547.80	108,747.50	122,780.30
7	Энэрэхүй-Ухаан ЭЭМТ			99,497.80	102,612.00	101,585.90	102,642.40
8	Ноён СДЭ	221,792.00	231,988.30	283,262.40	298,496.60	305,673.60	371,664.00
9	Ханбогд СДЭ	247,092.30	292,190.40	460,482.20	540,742.90	569,591.60	641,998.60
10	Цогтцэций СДЭ	267,443.30	308,672.80	427,754.40	471,948.90	531,878.00	556,631.80
11	Баяндалай СЭМТ	169,337.20	213,694.90	208,982.40	243,682.00	241,791.90	247,706.50
12	Баян-Овоо СЭМТ	177,292.60	205,074.90	213,247.20	224,804.50	233,377.60	239,452.80
13	Булган СЭМТ	174,714.50	192,169.00	220,177.30	240,319.10	238,079.70	243,647.20
14	Гурвантэс СЭМТ	224,536.20	289,679.60	293,150.90	314,448.60	325,410.50	350,750.70
15	Мандал-Овоо СЭМТ	169,236.80	190,836.60	202,976.70	224,291.20	220,699.80	227,199.80
16	Манлай СЭМТ	199,445.90	226,819.90	233,030.00	267,740.30	264,504.40	270,476.50
17	Номгон СЭМТ	201,897.20	219,545.80	236,575.60	263,720.80	260,252.90	265,420.80
18	Сэврэй СЭМТ	174,840.80	199,279.70	212,548.40	241,118.10	239,543.60	245,088.10
19	Ханхонгор СЭМТ	173,957.00	214,769.90	214,550.70	240,087.30	239,878.80	245,791.20
20	Хүрмэн СЭМТ	164,036.40	185,629.10	218,251.20	234,965.50	234,683.30	241,869.40
21	Цогт-Овоо СЭМТ	168,290.60	194,239.90	211,574.80	223,251.70	223,446.10	232,111.70
ЭМСалбарын нийт батлагдсан төсөв		6,868,197.40	7,805,916.00	9,207,827.80	9,438,781.00	10,026,776.20	10,955,024.30

ЭМБАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГИЙН МЭДЭЭ/ 2011-2017/

№	Байгууллагын нэр	Өглөг /мян.төг/						
		2011 он	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он
1	ЭМГазар	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	164.0	35,750.6	өглөггүй	Өглөггүй
2	БОЭТөв	51,720.9	өглөггүй	өглөггүй	335,438.8	174,776.7	өглөггүй	Өглөггүй
3	ЗӨСТөв	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	1,104.0	1,347.8	өглөггүй	Өглөггүй
4	Өнө-Орших ЭЭМТ	4,196.7	2,556.8	өглөггүй	1,958.8	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
5	Шимбилэг ЭЭМТ	8,078.3	6,457.4	5,006.5	4,348.0	1,800.0	өглөггүй	Өглөггүй
6	Энхийн хүслэн ЭЭМТ	4,022.8	өглөггүй	300.0	910.0	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
7	Энэрэхүй-Ухаан ЭЭМТ					өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
8	Ноён СДЭ	өглөггүй	өглөггүй	1,202.6	14,350.0	4,277.0	өглөггүй	Өглөггүй
9	Ханбогд СДЭ	өглөггүй	123.7	18,916.5	өглөггүй	13,521.2	өглөггүй	Өглөггүй
10	Цогтцэций СДЭ	5,101.8	698.7	12,717.6	8,893.8	5,195.8	61,294.0	34282.4
11	Баяндалай СЭМТ	өглөггүй	өглөггүй	7,701.5	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
12	Баян-Овоо СЭМТ	1,951.2	3,557.9	7,310.0	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
13	Булган СЭМТ	өглөггүй	1,840.2	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
14	Гурвантэс СЭМТ	4,288.8	4,019.2	7,257.9	өглөггүй	3,554.8	213.1	Өглөггүй
15	Мандал-Овоо СЭМТ	2,679.9	4,822.9	1,878.3	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
16	Манлай СЭМТ	өглөггүй	1,711.8	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
17	Номгон СЭМТ	4,216.5	2,204.6	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
18	Сэврэй СЭМТ	3,449.4	2,370.0	3,465.9	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	Өглөггүй
19	Ханхонгор СЭМТ	2,349.2	1,142.2	9,232.8	өглөггүй	1,794.0	өглөггүй	Өглөггүй
20	Хүрмэн СЭМТ	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	өглөггүй	406.0	өглөггүй	Өглөггүй
21	Цогт-Овоо СЭМТ	1,011.7	2,581.8	5,947.4	өглөггүй	4,234.4	1,863.8	Өглөггүй
ЭМСалбарын нийт өглөг		93,067.2	34,087.2	80,937.0	367,167.4	246,658.3	63,370.9	34,282.4

ТЭМДЭГЛЭЛ

ТЭМДЭГЛЭЛ